Proceedings of the Second Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fourth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 AM on Wednesday the 28th June 1967

PRESENT

Shri Hareswar Goswami, B. A. (Cal), M. A. (Cantab), Barister-at-law, Speaker, in the Chair, 11 Ministers, 6 Ministers of State, 2 Deputy Ministers and 80 Members.

QUESTION AND ANSWERS

Starred Questions

(To which oral answers were given)

Re: **Test Relief Proposals of Sibsagar Anchalik Panchayat**

Shri DURGESWAR SAIKIA: asked:

*161. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state:--

(a) Whether the Sibsagar Anchalik Panchayat submitted some Test Relief proposals during 1966 ?

(b) What are the mauzas covered by Sibsagar Anchalik Panchayat ?

(c) What are the mauzas affected by floods ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHAUDHURY (Minister, Revenue) replied:

161. (a)—Yes.

(b)—Nagarmahal, Betbari, Bakata, Hahchara and Silakuti (Part).

(c)—Parts of Betbari and Bakata Mauzas.

Re: **Baruagaon Hospital of Golaghat Subdivision**

Shri SONESWAR BORA asked:

*166. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state:—

(a) গোলাঘাটৰ বৰুৱাগাওঁ হস্পিটেলখন এখন উন্নত ধৰণৰ হস্পিটেল কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লৈছেনে?

(b) যদি লৈছে, কেতিয়া কাম আৰম্ভ কৰা হব?

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied:

166. (a)—No. There is only a State Dispensary at Baruagaon. It is not proposed to convert any State Dispensary into Hospital at this stage due to paucity of funds as well as non-availability of Medical and para-Medical personnel.

(b) Does not arise.

Shri SONESWAR BORA: বৰুৱাবামুণ গাওঁ ডিস্পেনচাৰী খনত বৰ্ত্তমান ডাক্তৰ আছেনে নাই, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: I cannot tell you definitely.

Shri GIASUDDIN AHMED: May I know, Sir, whether it is a hospital or dispensary ?

Sri SATINDRA MOHAN DEV: It is a dispensary.

Shri NARENDRA NATH SARMA: এই ডাক্তৰখানা খনত বহুদিনৰ পৰা ডাক্তৰ নাই, অতি সোনকালে ডাক্তৰ দিয়া হবনে?

(No reply.)

Shri DULAL CHANDRA BARUA: May I know, Sir, with what staff the hospital is being run at present ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: Must be with a Compounder.

Mr. SPEAKER: Are you sure that there is a Compounder ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: Yes, Sir.

Dr. BHUPEN HAZARIKA: We have been observing that the Minister, Health is taking it easy in the matter of giving replies to supplementaries. I understand that he has a lot of helpers in the Department to help him in giving the correct answers. This 'may be' has no place in the House.

Mr. SPEAKER: This also does not help the House.

Shri SONESWAR BORA: তাত ডাক্তৰ আৰু কম্পাউণ্ডাৰ থকাৰ ব্যৱস্থা আছে, কিন্তু ডাক্তৰ নাই। গতিকে ডাক্তৰ এজন সোনকালে দিবনে?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: আমি দেওয়ার চেষ্টা করব।

Shri DULAL CHANDRA BARUA: ডাক্তৰ নাই বুলি তেখেতে কোৱা নাই।

Mr. SPEAKER: তেখেতে ডাক্তৰ নাই বুলিয়েই ডাক্তৰ দিব বুলি কৈছে।

Re: **Provisions of Grants to Educational Institutions for entertainment of Hindi Teachers**

Shri HIRALAL PATWARY asked:

*167. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that there is a provision for grant to all the recognised Educational Institutions for entertaining Hindi Teachers?

(b) If so, whether such grants have been sanctioned to the High Schools in Mangaldoi Subdivision?

Shri SYED AHMED ALI (Minister of State, Education) replied:

167. (a)—No.

(b)—Some grants have been sanctioned to some High Schools in Mangaldoi Subdivision.

Shri HIRALAL PATWARY: Sir, is it a fact that the Government has no arrangement for inspecting the work of the Hindi teachers?

Shri SYED AHMED ALI: In High Schools the Inspectors of Schools inspect the works of the Hindi teachers and also the work of the other teachers. The D. I. of Schools inspect the M. E. Schools.

Shri HIRALAL PATWARY: What is the procedure adopted in appointing Hindi teachers in M. E. and M. V. Schools?

Shri SYED AHMED ALI: According to qualifications.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Sir, recently under certain schemes some Hindi teachers were appointed throughout the State. May I know, Sir, why this area was excluded?

Shri SYED AHMED ALI: There is no such provision of the State. Some grants are being received from the Central Government for Hindi teachers.

Mr. SPEAKER: Your reply is that there is no money from the Assam Budget, but you got some money from the Central Government.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Is it not a fact that the Education Department sent directives long before to such institutions to appoint Hindi teachers pending grants from the State Exchequer ?

Shri SYED AHMED ALI: Yes, to Aided High Schools.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Will it be wrong if I say that it was sent to M. E. Schools also ?

Shri SYED AHMED ALI: May be to some M. E. Schools also.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Sir, may I know from the hon. Minister of State whether those Hindi teachers appointed by the Institutions under the direction of the Education Directorate have been geting their pay ?

Shri SYED AHMED ALI: Not at all. Every year we get some grants from the Central Government and that is also according to planwise. In the year 1966-67 we got an allotment of Rs.1,50,000 out of which allotment we sanctiond some teachers to some selected High Schools and M. E. Schools acording to enrolment of students, number of sections etc.,

Mr. SPEAKER: The process is going on ?

Shri SYED AHMED ALI: Yes, Sir.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Does not the Minister consider it inhuman and embarrassing that such Hindi teacherss erving for more than 10/12/14 months should go without salary ?

Shri SYED AHMED ALI: When sanctions will be given to these schools they will get their pay.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Sir, may I know what is the amount the Government of Assam is getting from the Central Government every year ?

Shri SYED AHMED ALI: Sir, it differs from year to year. We are getting this grant since 1961-62. In 1961-62 we got a grant of Rs.4,228; in 1962-63 we got Rs.34,990 ; in 1963-64 we got Rs.1,08,977; in 1964-65 we got 1,76,383 ; in 1965-66 it was 2,86,110 and in 1966-67 it was 1,50,000. After the plan period is over when it becomes normalised then all those teachers become the liability of the State Government.

Shri MOHI KANTA DAS: In reply to Shri Patwary's question the Minister of State, Education, has stated that the Inspectors of Schools inspect also the working of the Hindi teachers. May I know from him whether the Inspectors of Schools have adequate qualifications such as Bisharad, Parangat etc., to enable them to inspect the working of the Hindi Teachers ?

Shri SYED AHMED ALI: As a matter of fact, Sir, the High Schools are being inspected by the Inspector of Schools and the Assistant Inspectors of Schools. In course of their inspection they will also inspect the work of the Hindi teachers. For that it is not necessary that the inspecting officers should be Bisharad or Parangat or anything like that.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY: The State Minister has said that some of the schools have been sanctioned grants for entertainment of Hindi teachers and others not. May I know what are the *criteria* which the schools should fulfil in order to qualify themselves for grant for Hindi teachers ?

Shri SYED AHMED ALI: The schools are selected on merit; qualifications of teachers, duration of entertainment of Hindi teachers, enrolment, number of sanctions and classes are generally the points which are considered.

Shri MOHI KANTA DAS: What is the minimum qualification which entitles a man to be a Hindi teacher ?

Shri SYED AHMED ALI: For teaching in M. E. Schools the qualification should be Bisharad and for High Schools, up to Class VIII Bisarad; for Classes IX and X Parangat, which is equivalent to B. A. Bisharad is equivalent to I. A.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: May I know whether there is any special officer for this particular scheme in the Directorate of Public Instruction and, if so, what are his functions ? If there is such an officer, then why Government could not make provision for Hindi teachers in the State Budget ?

Shri SYED AHMED ALI: There is a special officer to inspect the work of Hindi teachers, but he cannot cope with the work of inspecting all such schools in the State. Therefore, the Inspectors of Schools also do this work.

Shri SADHAN RANJAN SARKAR: May I know how many Parangat teachers are there in the Schools ?

Shri SYED AHMED ALI: For that I want notice.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: The second part of my question has not been answered. When the Government could make provision for a Special Officer in the Budget, why could not they make provision for Hindi teachers in the Budget ?

Shri SYED AHMED ALI: We will consider when fund position improves.

Shri HIRALAL PATWARY: The Minister said that the Inspector of Schools is there to inspect the work of the Hindi teachers, but he has not got proper qualification to examine the teaching methods of

the Hindi teachers. Will Government, therefore, consider the desirability of appointing duly qualified inspectors to implement properly the educational policy of the Government ?

Shri SYED AHMED ALI: We will think over the matter.

Shri NAKUL CHANDRA DAS: In view of the questions put by the hon. members will it not be necessary to appoint inspectors for all the subjects taught in schools ? (*Laughter*).

(No reply).

Shri ATUL CHANDRA GOSWAMI : माननीय মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে Class IX আৰু Class Xত পাৰঙ্গদ শিক্ষকে হিন্দী পঢ়ায়। মই জানিব খুজিছোঁ তেনে হিন্দী শিক্ষক আছে জানো ?

Shri SYED AHMED ALI: I think it will be difficult...

Shir PREMADHAR BORA: বহুত স্কুলত যে হিন্দী টিচাৰ নাই, এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

Shri SYED AHMED ALI : Limited number দিয়া হৈছে।

Shri PREMADHAR BORA: বহুত M. E. Schoolত পাৰঙ্গদ শিক্ষক নথকাৰ কাৰণে Class VIIত admission লবলৈ অসুবিধা হয়। সেই বিলাক স্কুলত তেনে শিক্ষক দিবনে ?

(No reply)

Shri SADHAN RANJAN SARKAR: May I know whetherit is a fact that in many High Schools Bisharad teachers are allowed to teach upto Class X ?

Shri SYED AHMED ALI: When Parangats are not available the Bisharads are sometimes asked to teach upto Class X.

Shri PHANI BORA : 'পাৰঙ্গদ' আৰু 'শিক্ষণ প্ৰবীণ' এই দুয়োটা কুৱালিফিকেচন B. A.ৰ equivalent বুলি ধৰে নে তাৰো পাৰ্থক্য আছে ?

Shri SYED AHMED ALI: Prabin is also equivalent to B. A.

S'hri PHANI BORA: 'পাৰঙ্গদ' আৰু 'শিক্ষণ প্ৰবীণ'ৰ discrimination কৰা হৈছে নেকি ?

Shri SYED AHMED ALI : দুয়োটা উপাধীয়েই একে পৰ্য্যায়ৰ। অখিল ভাৰতীয় হিন্দী পৰিষদৰ পৰা পাচ কৰা বিলাকক পাৰঙ্গদ আৰু দক্ষিণ ভাৰতৰ হিন্দী পৰিষদৰ পৰা পাচ কৰা বিলাকক "শিক্ষণ প্ৰবীণ" বোলা হয়।

Shri ROTHINDRA NATH SEN: At the moment I am not very mchh concerned about inspection. My only concern is about granting

of pay to the Hindi teachers already appointed. Since the Hon'ble Minister is very much concerned about the Central grant and since the Central Budget has been passed and we are also closing our Budget Session, may we expect that immediately after this Budget Session, these unfortunate teachers serving for years together without any salary will receive consideration at the hands of Government ?

Shri SYED AHMED ALI: We will examine.

Shri HIRALAL PATWARY: Is it a fact that the Government of India has declared Parangat as equivalent to the M. A. degree ?

Shri SYED AHMED ALI: We have no information.

Re: **Cutting of Valuable trees from Karimganj Range by the Forester.**

Shri PHANI BORA: asked:

*168. Will the Minister-in-charge of Forests be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that some valuable teak trees from plantation areas were cut and converted into posts and planks by one Shri Sonawar Ali Majumdar, Forester, Longai Beat Forests Office of Karimganj Range of the Cachar Division and he took the materials to his house at Lala (Hailakandi) Subdivision ?

(b) Whether the timbers were recovered from him by the Department ?

(c) What will be the value of those timbers felled and converted by him ?

(d) When the matter was brought to the notice of the higher officer ?

(e) Whether the person concerned was put under suspension when the matter was under investigation ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Forests): replied:

168 (a)—An allegation against Shri Sonawar Ali Majumdar, the Forester, Longai Forest Beat Office in this regard was received which is still under investigation.

(b)—Immediately on receipt of the allegation the houses and compounds of the Forester and some of his relatives were searched but no timber could be traced.

(c)—Does not arise.

(d)—On 12th May 1967.

(e) No adequate evidence against the Forester has been available up-till now to place him under suspension.

Shri PHANI BORA: Is it a fact that Mr. Mazumdar was moving from Longai to Lala to influence the motor truck drivers, motor truck owners, etc., who stood as witnesses, so that they do not give evidence against the Forester ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY: That information is not with me. The allegation was that the Forest Officer was under orders of transfer from Longai to Lakhipur, not Lala..........

Mr. SPEAKER: Is this a matter under investigation ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY: Yes, Sir.

Mr. SPEAKER: I would like the hon. Members to remember that when a matter is under investigation, such questions should not be put the reply of which to be given by the Minister will be evidence there as it may damage the case.

Shri PHANI BORA: If the evidences are sought to be wiped out in the process of investigation then it is our duty to see that these are not wiped out.

Mr. SPEAKER: I would only like the hon. Members to remember that the reply to be given may be treated in the course of evidence there and that may damage the case.

Shri SAILEN MEDHI: Since when the investigation is going on ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY: Since 13th May 1967.

Shri SAILEN MEDHI: Who is the investigation Officer ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY: D. F. O.

Re: **Radiographer of Karimganj Civil Hospital**

Shri ROTHINDRA NATH SEN asked:

*169. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that although Karimganj Civil Hospital owns an X-Ray Plant there is no Radiographer posted yet ?

(b) Whether Government will be pleased to post one Radiographer for this Hospital immediately ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied:

169. (a)—There is no Radiographer but the Subdivisional Medical and Health Officer, Karimganj operates the plant with the help of an X-Ray attendant.

(b)—Necessary steps have been taken for the appointment of a Radiographer.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: By when may we expect a Radiographer in Karimganj Civil Hospital ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: Sir, X-Ray plant was installed in Karimganj Civil Hospital on 17th November 1956 and the same was operated by the Sub-Divisional Medical and Health Officer with the help of X-Ray attendant. A proposal for creation of a post was submitted to this Department on 29th December 1966 and the post has been sanctioned on 9th June 1967 with the concurrence of Finance and the Director of Health Services has been asked to make the appointment immediately. The Director of Health Services, Shillong who is the appointing authority has been instructed to take immediate steps for appointment.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA: Is it that the plant was installed in 1961, the attendant was appointed in 1962, then recommendation went for sanction of Radiographer in 1963, sanction came in 1966 and it is being awaited in 1967, is that the sequence ?

(No reply)

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Does the hon. Minister know that not only for a month, but for years together there was no attendant and the Health Officers were incapable of handling the machine, and as a result no X-Ray film could be taken ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: I have no information.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Sir, since the hon. Minister graces us by representing Cachar and now Assam as a whole , may we expect that Karimganj will get the services of a Radiographer ?

(No reply)

Shri ATUL CHANDRA GOSWAMI: কৰিমগঞ্জ Civil Hospitalৰ দৰে এনে বহুত Hospitalত X-ray plant আছে কিন্তু Radiographer নাই। সেই বোৰতো Radiographer নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

Mr. SPEAKER: In many of the hospitals there are X-Ray plants but no Radiographer. Whether steps will be taken to appoint Radiographers ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: That is a new question.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA: It is not a new question. When a plant is brought, it is meant to be used. Not only in Karimganj but in many other hospitals it is seen that the plants are there but for 7 years or 8 years or 9 years these are not being operated. Will the Government be pleased to make arrangements for using these plants when these have been brought and installed ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: I shall try my best.

Re: **Modern Operation Instruments of Karimganj Civil Hospital**

Shri ROTHINDRA NATH SEN asked:

*170. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that in Karimganj Civil Hospital there are no proper modern operation instruments for which the Surgeon-in-charge of the said Hospital as well as the Public are facing great difficulties ?

(b) If so, whether Government will be pleased to take necessary steps to equip the Operation Theatre of Karimganj Civil Hospital at an early date ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied:

170. (a)—No. Instruments sufficient for a General Subdivisional Hospital are available at Karimganj.

(b)—Does not arise.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Is it to the knowledge of the hon. Minister that the S. D. M. O. Karimganj requested Government for supply of some modern operation apparatus ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: There is no specialised Surgeon at Karimganj.

Shri ROTHINDRA NATH SEN : মসাই, কৃষ্ণাঙ্গের ভাষায় বলছি, আমাদের করিমগঞ্জের সিভিল হাসপাতালের জন্য তিনি সরকারের কাছে আধুনিক অপারেসন যন্ত্র-পাতির আবেদন করেছেন কি না ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV: There is no specialised Surgeon at Karimganj to utilise the modern operation instruments. The instruments are available there and so far no complaint has been received that the Public are facing difficulty.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: স্যার, মাননীয় মন্ত্রী মসাই বলছেন, করিমগঞ্জে Specialist নাই। আমি তাকে বলছি, করিমগঞ্জের যিনি S. D. M. O. ডাঃ মন্মথ নাথ দাস, তিনি শিলচরেও কাজ করে এসেছেন এবং শল্য সিকিৎসক হিসাবে যে ভাল সুনামও আছে মন্ত্রীমসাই তা জানেন কি ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV : হ্যাঁ, তা আমি জানি। আর আপনি যাঁর কথা বলছেন তাঁর বিদায়ের উপযুক্ত অস্ত্র-শস্ত্র আমার কাছে আছে।

Re: **Conversion of the Kachua-Bamunjan Medical Sub-Centre to a State Dispensary**

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI asked:

*171. Will the Minister-in-charge, of Health be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that the Civil Surgeon of Nowgong Subdivision submitted a proposal for conversion of the Kachua-Bamunjan Medical Sub-Centre to a State Dispensary?

(b) If so, when it was submitted?

(c) What steps are being taken to implement the proposal and when the same is going to be completed?

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied.

171. (a) No.

(b) & (c)—Do not arise in view of reply to (a) above.

Re: **Retrenchment of Tea Garden labourers of Jorhat Subdivision**

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked:

*172. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that staff of different categories of Cinnamara, Tocklai and other Tea Gardens under the Management of Jorhat Tea Garden have been retrenched from their services on the plea of economic reasons?

(b) If so, whether Government have taken up the question with the Management for retaining their srevices?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Labour) replied:

172. (a)—The Jorhat Tea Company retrenched 26 employees of the Sudder Workshop, Jorhat.

No report of retrenchment in Cinnamara, Tocklai and other Tea Gardens of Jorhat Tea Company has been received.

(b) The matter has been referred to arbitration of Shri R. B. Medhi, Presiding Officer, Labour Court, Gauhati, who has been selected as Arbitrator.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: May I know from the hon. Minister when this matter was referred to arbitration ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: Recently.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Whether Government is aware of the fact that apart from retrenchment of workers in Cinnamara Workshop, retrenchment has also taken place in Tocklai Experimental Station as well as in Tocklai tea garden ? If so, what steps have been taken by Government ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: I have already said, we have not received any such information.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Whether Government received any information from the Labour Union there ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: Whatever information has been received, action has been taken on that basis.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Sir, in Cinnamara Tea Garden and in Murmuria Tea garden retrenchments have taken place. Whether Government has received any information from the Labour Officer, Jorhat ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: We have not received any such information. But if it is recent, then it may be under conciliation.

Shri HIRALAL PATWARY: আমাৰ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে কথাটো হয়। যেতিয়া বাগানৰ বনুৱাৰ এইদৰে dispute হয় আৰু দৰমহা নাপায় সেই সময়ত তেওঁলোকৰ সাহায্যৰ ব্যৱস্থা কৰেনে ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: সেই সময়ত নেপালেও যেতিয়া award দিয়ে তেতিয়া non-working periodৰ দৰমহাও দিয়াৰ যত্ন কৰা হয়।

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Sir, may I know from the honourable Minister whether it is a fact that due to delay in disposing of cases by the Labour Arbitration Body, people who were retrenched suffered a lot ? If so, whether Government have taken any measure for disposal of such cases at an early date ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: Yes, we have given it to the Arbitration and we have referred to the Presiding Officer, Labour Court.

Shri DULAL CHANDRA BARUA: Sir, may I know from the honourable Minister whether there is any interim provision of financial assistance to those employees during the arbitration period ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: There is no such provision.

Re: **Opening of a Labour Office at Hailakandi Town**

Shri JATINDRA MOHAN BARBHUIYA asked:

*173. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—

(a) Whether there was a proposal to open a Labour Office at Hailakandi Town in the district of Cachar in the year 1966?

(b) If so, whether the office in functioning by now ?

(c) If not, why ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (**Minister, Labour**) replied:

173. (a)—Yes, in the year 1964.

(b)—No.

(c)—Government took a decision in 1964 to open two Labour Offices at Hailakandi and Karimganj. But subsequently on reconsideration it was thought that it may cause dislocation of work and would not be conducive to administrative efficiency. It was also decided to strengthen the Labour Office at Silchar and this is being done.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Sir. Since there are only few Labour Officers at Silchar, will it not be justified to post at least one Labour Officer at Karimganj and another at Hailakandi ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: One Officer is not sufficient to show efficiency where the work is very heavy. The work in this district is very heavy. I find that an assistant has to deal with 2643 receipts per year as against 1895 receipts per head expceuted; in some other cases the receipts are as many as 4,444 per year, per head and when we went to the Finance......

(*Voices*—? You are the Finance Minister)

(Another voice—Department is different)

Finance approved only one clerk and with one clerk it is not possible to maintain the work efficiently.

Shri ROTHINDRA NATH SEN: Sir, in view of the question, I would like to impress on the Government that the Labour Office at Karimganj is very essential, as the Minister has admitted that the work in the district of Cachar is very heavy, and in consideration of that we reiterate the demand that the Government may kindly consider for a separate establishment of a Labour Office at Karimganj. Will the Minister take it up ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: I fully appreciate it.

Re: Encroachment of a Plot of land near Umsohsun Bridge by Shri D. P. Agarwalla

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA asked:

*174. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Deputy Commissioner, United Khasi-Jaintia Hills found one Shri D. P. Agarwalla for M/S Kaniram Bajrangrai to be encroaching upon Government land of 40'X5' on the West and 60'X4' on the East and constructing a part of a new Cinema House there near the Umsohsun bridge, Police Bazar, Shillong ?

(b) Whether it is a fact that in spite of the above findings of the Deputy Commissioner and without any reference to him the then State Minister for Revenue ordered settlement of the said encroaching town land of Shillong with the said encroacher ?

(c) Whether the Government is aware that the said encroacher altered the steps down the slopes of Police bazar leading to the Umsohsun bridge much to the inconvenience of general Public ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Revenue) replied:

174. (a)—On receipt of a petition, Government directed Deputy Commissioner to enquire about the encroachment made by Shri D. P. Agarwalla and also to stop any further construction there. Deputy Commissioner then submitted a report stating that M/S Kaniram Bajrangrai (D. P. Agarwalla) had encroached two small strips of Government land measuring about 1,045 sq. ft. on the eastern and southern boundaries of the land leased to him just below Police Bazar near Umsohsun stream.

(b)—On receipt of the report, Minister of State, Revenue made local enquiry along with the Assistant Director of Surveys, Deputy Secretary, Revenue and local Sub-Deputy Collectors and it was found htat a Cinema Hall had alreay been constructed in the leased land of M/S Kaniram Bajrangrai, which also encroached narrow strips of Government land on two sides contiguous to the leased dag by constructing an over-hanging balcony. The lease-holder then submitted a representation to Government requesting settlement of these two narrow strips of land on the ground that before construction of the concrete building the plan and specification of the building were approved by the Deputy Commissioner, Executive Engineer and Shillong Municipal Authority and that he was not aware of existence of two narrow strips of Government land adjacent to his buildings. In the mean time he also filed an appeal in the Assam

Board of Revenue against the encroachment case started by Deputy Commissioner. Government after giving him a hearing was satisfied that building was constructed after the approval of the site plan by Deputy Commissioner and Executive Engineer, and none of them then pointed out the existence of the two narrow strips of Government land. Since the building was already constructed including these two strips and since it was not feasible to settle the narrow strips with any other person, it was settled with the lease-holder on realisation of due premium.

(c)—During the local inspection of the Minister of State, Revenue it was found that he had constructed some steps in extension of the existing ones. The steps belong to Municipality and it is not known if they have taken action against the extensions and encroachment, if any of the steps.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Sir, there is mistake in printing in the last line of (b). The word "encroaching town land" should be "encroached town land."

whether it is a fact that when the party submitted their plans and outlines to the Deputy Commissioner and the Executive Engineer for permission, at that time, the two strips of Sarkari land were shown as belonging to himself, that is to say, was shown as his own land and thereby the Deputy Commissioner and the Executive Engineer were misled ?

***Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY:** No, Sir, I cannot agree with the question; of course, here at the moment I have no material to show whether these things were brought before the Deputy Commissioner when he had been there for inspection .

Mr. SPEAKER: Not for inspection, but for the site plan.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Sir, when the site plan was submitted, the applicant did not show these two narrow strips, at that time, as a Government land, but they were shown as his own land. On that I understand, the Deputy Commissioner and the Executive Engineer passed the order. So, Sir, I want to know whether it is a fact ?

***Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY:** Might be so.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA: Sir, whether it is known to the Government that the party has misled the authority?

***Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY:** I will look into it.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Whether the Government is aware that against this proposed construction of the Cinema Building just at a distance of 175 feet from the existing School, *viz.* Shri Ramkrishna L. P. School, several representations were submitted to

* Speech not corrected.

the Government including those from—

The Bishop of Shillong.

Head Mistress, Ramkrishna L. P. School,

Secretary, Maukhar Presbyterian Church, Shillong,

Pastor, Mauwkhar, Church,

Head Master, St. Joseph High School,

Head Master, Christian High School,

Head Mistress, Auxilium, Girls' High School,

Head Master, Shillong Government High Sch ol,

Principal, Lady Keane Girls' College,

Principal, Shillong College,

Head Master, Islamia High School,

Head Master Gurkha Pathsala,

Chairman, Church Committee,

Head Master, Khasi Pnar Academy,

Head Mistress, K. J. Presbyterian Girls' High School,

St. Joseph High School, Mawkhar,

Head Mistress, Government Girl's High School, Jail Road.

Principal, St. Anthony's College,

Principal, St. Edmund's College.

Principal, St. Mary's College, and

Principal, Loretto Convent ?

Whether from these educational institutions Government have got representations objecting to granting permission to build the cinema all in that place just at a distance of 175 feet from the existing L.P. School ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : Mr. Speaker Sir, I cannot correctly say about the particular parties who submitted the representations. It is a fact that a large number of representations were submitted against the construction of the Cinema Hall and a large number of

* Speech not corrected.

representations were received in favour of constructing the Cinema Hall. Government had to over-rule the objections because, Government was satisfied that these objections were engineered by interested parties. Therefore, these objections are not valid and were over-ruled.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Whether the Chief Minister himself visited the place and agreed to the suggestions of opening a Children's Park ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA:** It is a place there developed suddenly.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA :** Sir, but the point is that near the proposed site there are so many educational institutions, namely, Ramkrishna Hall, Mosque, Sikh Mandir, Government High School etc., and whether the Government do not consider it desirable that this place should be proper for a Children's Park than a Cinema Hall as there were so many institutions near the proposed site ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA:** Sir, about the proximity of these Institutions and the objections on the proximity of these Institutions, we have over-ruled the objections and having a Children's Park at this site is not desirable.

***Capt WILLIAMSON A SANGMA:** Sir, as the Chief Minister has said that there were interested parties who might have submitted these representations, one for a Cinema Hall and another against the Cinema Hall, who is the party for the Cinema Hall ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA:** Sir, I may put to the know-, ledge of the Hon'ble Members that whenever an application for a No-objection Certificates is filed and if there are other Cinema Halls, and they do not like, it the objection arises. This very Shri D. P. Agarwalla he along with Shri Goenka of Gauhati were given a permission for a Cinema Hall at Gauhati just on the side of Girls, High School by amending the Cinema Rules.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Sir, whether the Cinema Rules have been amended in case of one particular application ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA:** Sir, Shri D. P. Agarwalla and Shri Goenka have also put some objections like this.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Sir, I challenged the Statement of the Chief Minister which is not true. This photo-stat including the order of the Chief Minister is negative. The Assam Cinema Rules were amended just in favour of Shri D. P. Agarwalla and Shri Goenka though there is a rule that no licence will be granted if the Cinema House is constructed within two furlongs but they failed to abide by the rules of Cinema but still they were given licence. Therefore, the Government amended the Cinema Rules just to suit the licence to Meghdut and Government passed the order amending the Cinema Rules.

---

*Speech not corrected.

*Shri **BIMALA PRASAD CHALIHA:** Sir, Government considered to amend the rules of Cinema and it is not meant for only one Cinema House.

*Shri **GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Sir, there were other Cinema Houses at Sibsagar and I do not know what connection the Chief Minister has. There is a Cinema Hall at Darrang and I do notknow what connection the Chief Minister has, but this order is passed in connection with the Cinema Hall Licence of Meghdut.

Mr. SPEAKER: The question is really whether the amendment was made only because of Meghdut though their were other applications as I understand from the replies of the Chief Minister.

*Shri **GAURISANKAR BHATTACHARYYA :** Sir, only Meghdut Cinema Hall. I am grateful to the Chief Minister there were other Cinema Halls which may be in the minds of the Government so as to consider to amend the rules to serve the purpose. But then when the order was passed in the file in favour of Meghdut wherein, there were orders passed by the Deputy Secretary, Secretary, L. R. and Chief Secretary, and also the Chief Minister. I have placed the relevant papers and photo-stat for your consideration.

*Shri **DULAL CHANDRA BARUA:** May I know from the Chief Minister whether the Cinema Rules followed by the Government are adopted in this House or they are framed by the Government ?

Mr. SPEAKER: So far as the rules, after passing by the House or approval by the House, concerned are the rules can be always amended by the Government.

*Shri **GAURISANKAR BHATTACHARYYA:** Sir, the position is this. This rule was gone into by the Committee of Subordinate Legislation and the Committee of Subordinate Legislation had approved the distance of 2 furlongs. The report of the Committee was placed before the House and the House accepted that report. After the rules were examined and Okayed by this House, the difficulty arose. The Meghdut Cinema Hall which was under construction was found to be within the mischief of the existing Cinema Rules. The then Chairman of the Gauhati Municipality, Shri Deven Sarma, by some way or other had issued the "no objection" certificate without consulting the Board. So later on his successor objected to it. There were lots of correspondence in this connections And the Chief Minister in course of his reply to a question on the floor. of this house gave assurance on the floor of the House that no permission would be given violating the rules. But the Officers who were dealing with the files manipulated things and ultimately the Chief Minister had to sign saying "I agree". Sir, I am however not making any personal aspertion on the Chief Minister.

Mr. SPEAKER: Now, so far as this question is concerned it has been thoroughly discussed and replied to.

Speech not corrected.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA: Sir, it is true that we tried to follow the rules which were in force to maintain the requisite distance. But in view of the difficulties which were found not only in respect of Meghdut Cinema but other cases also in other areas we thought relaxation was called for.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA : The difficulty was because of this that when this no objection certificate was given at the time Gauhati Development Authority did not exist. The Gauhati Development Board came into being after the initial no objection certificate was issued and that was obtained with the help of Shri Deven Sarma who was at that time Chairman of the Gauhati Municipal Board. The difficulty arose in course of constructing the Meghdoot Cinema Hall, Municipal drain, Government fishery and road side Government land were also encroached upon. There was a question on the floor of this House in the last term when the Chief Minister replied that no permission would be givenviolating the rules. Therefore, when the proposal came before the Chie Minster he at first pointed out to the officers and the Secretaries thatf he could not break the solemn assurance given by him to the House ; but later on he gave way.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA: I recollect the case now. So far as Meghdoot Cinema is concerned they got the no objection certificate when the rules were not enforced. Later on when the rules became applicable then a question arose that those persons who received permission to construct the Cinema hall before the rules were enforced and if; you refuse licence to them Government may be asked to pay compensation. We might have consulted the L. R. also. I do not remember if, after that we had to give these licences.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA: Originally the rules were given to the Committee of Subordinate Legislation for scrutiny. That Committee is a Committee of this House. That Committee examines and scrutinises the rules and after necessary modification send back the rules to the House for acceptance. But in this matter Government was in such a hurry that the Government ordered a draft amendment and finalised it without even waiting for the House to meet and to examine.

Technically there may not be any difficulty, it is for the Government to amend the rules. But as the custodian of the rights and privileges of this House you will appreciate Sir, whether the Executive is thereby by passing the Legislature or not.

Mr. SPEAKER: So far as technical question is concerned, always rules can be amended by the Government. But so far as propriety is concerned I agree with Shri Gaurisankar Bhattacharyya that in these matters we should not rush the amendement of rules when only a few days back this has been approved by the House.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA: I propose make a full statement on this question raised in this connection because I can't tell everything from memory.

Speech not corrected.

Re: **Requirement of Wheat in the State**

Md. SHAMSUL HUDA asked :

*175. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(a) What is the total requirement of wheat in the State ?

(b) How this requirement is met ?

(c) What is the total quantity of wheat allotted by the Central Government to Assam ?

(d) Whether it is a fact that the Central Government has reduced this quota this year ?

(e) If so, to what extent and why ?

Shri RAMESH CHANDRA BAROOAH (Minister, Supply) replied :

175. (a)—Twenty-thousand tonnes per month on the basis of 1 Kg. atta per adult per week excluding the requirement for I. T. A. In addition the requirement of I. T. A. is 3,584 tonnes per month.

(b)—This requirement is met to the extent supply is received from the Government of India on monthly basis.

(c)—Forty-two thousand five hundred tonnes from January to June 1967.

(d)—Yes.

(e)—The following figures given month-wise show the reduction—

(In tonnes)

Year 1966	Tonnes	Year 1967	Variation
January ..	12,500	5,000	7,500
February ..	12,000	7,000	5,000
March ..	15,000	5,000	10,000
April ..	15,000	5,500	9,500
May ..	22,300	10,000	12,300
June ..	25,000	10,000	15,000

The reduction in allotment is due to inadequate stocks with Government of India and greater demands from other States specially the drougt affected States, like Bihar, U. P. etc.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Re: **Plying of buses at Kamalabari-Haldibari route**

Shri MAHIDHAR PEGU asked:

221. Will the Minister-in-charge, Transport be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that on Kamalabari- Haldib ar bus line only there small buses ply since the opening of the route a few years back ?

(b) Whether it is also a fact that overloading of passengers is an usual feature in these buses of this route due to increasing demand of passengers ?

(c) Whether Government propose to place at best one more bus in this line to meet the demand of the public ?

(d) If not, why ?

Shri PROBIN KUMAR CHOUDHURY (Minister of State Transport) replied:

221. (a)—Yes.

(b)—No. Not usually.

(c)—Yes. The Regional Transport Authority Board, Jorhat has decided to issue one more permit on this route.

(d)—Does not arise.

Re: **Rehabilitation Loan in Rampur Mouza**

riABALA KANTA GOSWAMI asked:

222. Wlli the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) How many families of villages of Karipara, Barbahar and Simina in Rampur Mauza are not given Rehabilitation Loan as yet ?

(b) If so, whether Government propose to grant such loans to them ?

(c) If so, when ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Revenue) replied:

222. (a)—1. Karipara—45 families.

2. Barbahar—15 families.

3. Simina—Nil.

(b) & (c)—Most of these families are now staying temporarily in either V. G. Rs. or on embankments. As soon as lands for permanent rehabilitation are arranged, rehabilitation loans to deserving ones will be advanced on fulfilling the conditions laid down in the Rehabilitation Rules.

Re: **Flood Damaged Roads of Pub-Nalbari Anchalik Panchayat**

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY asked:

223. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that all village roads were damaged in Pub-Nalbari Anchalik Panchayat due to flood in 1966 ?

(b) Whether Government propose to extend financial help to the Anchalik Panchayat to repair and restore these roads ?

(c) If so, when ?

(d) If not, why ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Revenue) replied:

223. (a)—On the whole, 159 village roads were damaged.

(b) & (c)—Government have already sanctioned Rs.1,49,740.00 as Test Relief Grant for repairs of the above mentioned village roads.

(d)—Does not arise.

Re: **Pre-Vocational Training Centre at Puranigudam**

Shri KEHORAM HAZARIKA asked:

224. Will the Minister of Education be pleased to state—

(a) How and under what circumstances the Pre-Vocational Training Centre at Puranigudam town is running ?

(b) Whether it is a fact that the regular working of this Institution is frequently interrupted by rain-fall and sunshine and the valuable tools and equipments donated by the United Nations International Children Emergency Fund, are being spoiled as a result there-of ?

(c) Whether the Government propose to remove these difficulties and enable the training centre to function smoothly ?

(d) If so, when ?

Shri JOYBHADRA HAGJER (Minister, Education) replied:

224. (a)—The Pre-Vocational Training Centre attached to the Puranigudam Higher Secondary School, Nowgong is running in a temporary shed constructed by the School authorities at a cost of Rs. 1,755.61. The accommodation is not adequate. Although the school was authorised to hire a house at Rs.3,000 per year, no house was available Arrangement for permanent accommodation is however under consideration.

(b) Equipments are kept in the Store and are taken to the temporary workshop shed for use there. Government have no information of tools and equipments getting spoiled.

(c) & (d)—The difficulties will not remain when permanent workshop shed will be provided. Plans and estimates have been prepared by Public Works Department for Rs.42,360. It will be sent to Government of India as soon as it is finally approved by the State Government. The work will be taken up on receipt of Government of India's approval.

Re: **Town Committee of Pathsala**

Shri BHUBANESWAR BARMAN asked:

225। মাননীয় মিউনিচিপেল এডমিনিষ্ট্ৰেশন মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

(a) পাঠশালাক টাউন কমিটিলৈ উন্নত কৰাৰ সিদ্ধান্ত কৰিছে নেকি ?

(b) যদি কৰিছে কেতিয়াৰ পৰা তাৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হব ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied:

225 । (a) আৰু (b) —এই বিষয়টো পৰীক্ষাধীন হৈ আছে। টাউন কমিটি প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ উদ্দেশ্যে অভিস্তাৰত আয়ুক্ত ই অভিমত দিছে। বজালী আঞ্চলিক পঞ্চায়তেও টাউন কমিটি পাতিবলৈ সন্মত হৈছে। এই বিষয়ে 'পঞ্চায়ত' আৰু 'লোকসমাজ বিকাশ' বিভাগৰ শেষ মীমাংসালৈ অপেক্ষা কৰা হৈছে। উক্ত বিভাগে জনাইছে যে বৰপেটা মহকুমাধিপতিৰ প্ৰতিবেদনলৈ তেওঁলোকে অপেক্ষা কৰিছে। পঞ্চায়ত আৰু লোকসমাজ বিভাগৰ মন্তব্য পোৱামাত্ৰ এই বিষয়ে শেষ সিদ্ধান্ত লোৱা হব।

Re: **State Dispensaries without Doctors**

Shri MANESWAR BORO asked:

226. Will the Minister, Health be pleased to state—

How many state Dispensaries are running without Doctors and Mid-wives in the State ? (to be shown Subdivision-wise).

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied:

226.—85 (Eighty-five) without Doctors, 10 (Ten) without Mid-wives. A statement showing the position of dispensaries without Doctors and Mid-wives is placed on the table of the House.

Re: **Welfare Organisations in the State**

Shri BHADRESWAR GOGOI asked:

227। মাননীয় সমাজ কল্যাণ মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?

(a) সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ অধীনত কিমান সংখ্যক বিভিন্ন ধৰণৰ সমাজ কল্যাণ, শিশু কল্যাণ, মজদুৰ কল্যাণ, স্ত্রী-কল্যাণ আদি অনুষ্ঠান অসমত আছে ?

(b) উক্ত অনুষ্ঠানবোৰৰ প্রত্যেকলৈ চৰকাৰৰ দ্বাৰা বছৰি কিমান টকা দিয়া হয় ? এই টকা কেনে ধৰণৰ অনুদান ?

Shri ABDUL MATLIB MAZUMDAR (Minister, Social Welfare) replied:

227. (a)—There are 15 General Welfare Centres, 3 Child Welfare Centres and 3 Women Welfare Centres in Assam under the Department of Social Welfare.

আমাৰ পোন্ধৰটা সাধাৰণ সমাজ কল্যাণ কেন্দ্র, তিনিটা শিশু কল্যাণ কেন্দ্র আৰু তিনিটা স্ত্রী-কল্যাণ কেন্দ্র অসমৰ সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ তলত আছে।

(b)—A list of Welfare Centres with approximate annual expenditure and *ratio* of share between State and Central Government is placed on the table of the House.

সমাজ কল্যাণ কেন্দ্র বিলাকৰ তালিকা এখন, সেই বোৰৰ বছৰেকীয়া খৰচ আৰু প্রদেশ আৰু কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ খৰচৰ ভাগটো দেখুৱাই বিধান সভাৰ মেজত ৰখা হ'ল।

Re: **Dispensaries without Doctors in Goalpara Subdivision**

Shri BENOY KRISHNA GHOSE asked:

228. Will the Minister, Health, be pleased to state —

(a) Whether Dalgoma and Badaharpur State Dispensaries of Goalpara Subdivision are running without doctors for a long time ?

(b) If so, what steps the Government has taken to provide the said dispensaries with doctors ?

(c) Whether it is a fact that the post of a Public Health Doctor in the Civil Hospital, Goalpara has been lying vacant for a long time ?

(d) If so, when Government will fill up the said vacancy?

(e) Whether there is any segregation ward for treatment of Cholera patients at Goalpara ?

(f) If not, whether Government propose to open a Cholera segregation ward at Goalpara ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied:

228. (a)—Yes. Dalgoma since 11th November 1966 and Badaharpur since 18th February 1965.

(b)—There is a shortage of about 200 Medical Officers. One A. S. II is under order of posting to Dalgoma State Dispensary. Another will be posted to Badaharpur Dispensary as early as possible.

(c)—Post of A. S. II Public Health duty, Goalpara is vacant since 5th December 1965.

(d)—Attempts are being made to post one as early as possible.

(e)—No. There is no separate isolation ward exclusively for Cholera. There is an isolation ward within the Goalpara Civil Hospital where Gastro-enteritis cases, including Cholera are also treated.

(f)—No.

Re: **Bilasipara Diversion Road**

Rani MANJULA DEVI asked:

229. Will the Minister, P. W. D. (R. &. B) be pleased to state—

(a) When the Bilasipara diversion road work was started on the National Highway 31 ?

(b) Whether the said road is to be of National Highway standard ?

(c) When the road is expected to be completed in accordance with the requirements of National Highway ?

(d) What amount was spent for the road and the amount estimated for the repair work ?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDAR [(Minister of State, P.W.D. (R. &. B)] replied:

229. (a)—In January 1956.

(b)—Yes.

(c)—The works are nearing completion.

(d)—Expenditure for road upto 31st March 1967 is Rs.10,84,923. Estimated cost of repairs for the current year is Rs.1,87,800.

Re: **Establishment of timber treating plant at Haltugaon of Goalpara**

Rani MANJULA DEVI asked:

230. Will the Minister, Forests be pleased to state—

(a) Whether Government proposes to establish one timber treating plant at Haltugaon or its neighbourhood in Goalpara East Division to facilitate the Supply of Treated non-Sal sleepers to the Railways ?

(b) If so, why ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHAUDHURY (Minister, Forest) replied:

230. (a)—No.

(b)—Does not arise.

Re: **Tea and *Ex*-Tea Garden Tribes**

Shri MATHIUS TUDU asked:

231. Will the Minister, T. A. and W. B. C. be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Tea and *Ex*-tea Garden tribes are the most backward people in the State ?

(b) If so, what are the benefits these tribes are entitled to ?

(c) Whether they are entitled to economic, educational and other benefits as those of the Scheduled Tribes ?

(d) If not, why ?

Shri CHATRASING TERON (Minister, T. A. and W. B. C.) replied:

231. (a)—Tea garden and *Ex*-Tea garden labourers or tribes, *i. e.*, Gonds, Mundas, Khonds, Oraons, Santhals, Severas and Pans are treated as "more backward" among the Other Backward Classes for educational facilities.

(b)—These tribes are entitled to educational facilities in the shape of Scholarships, and free studentships and preferential treatment in th matter of Settlement of Contracts, ferries, fisheries, toll-bridges, forest mahals, excise shops, etc. They are allowed to deposite 50 per cent of the standard amount of security or earnest money fixed for the purpose of any work. The candidates belonging to these tribes are entitled to a concession upto the limit of 7½ per cent below the highest bid offered, whether in auction or by tender, in the matter of settlement of contracts etc., mentioned above. The limit of the concession, however, is Rs.35,000 only.

(c)—No. They are entitled to only such educational, economic and other benefits as are admissible to the Other Backward Classes.

(d)—Because they are not treated as Schedule Tribes of the State.

Re: **Classification of Backward Classes people**

Shri MATHIUS TUDU asked:

232. Will the Minister, T. A. & W. B. C. be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that some tribes and communities belonging to the Other Backward Classes have been classified as more Backward Classes ?

(b) If so, the names of those tribes and communities ?

(c) What are the additional benefits allowed to these more Backward Classes ?

(d) Is it a fact that some communities belonging to the more Backward Classes are not getting any addition ?

(e) If not, why ?

Shri CHATRASING TERON (Minister, T. A. & W. B. C.) replied:

232. (a) & (b)—The following communities belonging to the Other Backward Classes are treated as more backward for the purpose of educational facilities:—

(1) Moran and Matak.

(2) Tea-garden labourers or tribes } *i.e.* Gonds, Mundas, Khonds Oraons, Santhals Sevaras and Pans.

(3) *Ex*-tea garden labourers or tribes. }

(4) Rajbanshi or Koch (Koch of Goalpara and Garo Hills only.)

(5) Choudang.

(6) Maria and Maimal.

(c)—In addition to all other benefits as are admissible to the other Backward Classes the male students belonging to the more Backward Classes are eligible for Post-Matric Scholarships for Other Backward Classes even if they pass the High School Leaving Certificate Examination or any other Higher Examinations in the Third Division, provided their parents' or guardians' income does not execeed Rs.3,600 a year. In the matter of Pre-Matric free studentships also the students belonging to the more Backward Classes shall get preference over others.

(d)—No such instance came to the notice of Government.

(e)—Does not arise.

Re: **Amount paid to Sangeet Natak Academy and Lalit Kala Academy as subsidy grant.**

Shri BHADRA KANTA GOGOI asked:

233. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) The amount paid to Sangeet Natak Academy and Lalit Kala Academy as subsidy or grant during the period from January 1950 to 1967 December. (Please state separately year-wise) ?

(b) Whether return showing utilisation of such grants have been submitted to Government by them ?

(c) If not, whether Government have ever asked them to submit such returns ?

(d) If not, why ?

Shri JOY BHADRA HAGJER (Minister, Education) replied:

233. (a)—The amount of grant-in-aid paid by Government to each Academy year-wise is shown in the statement placed on each Member's table.

(b)—Yes.

(c) & (d)—Do not arise.

Re: **Fair Price Shops at Tipling Mauza of Dibrugarh Subdivision**

Shri BHADRA KANTA GOGOI asked:

234. খাদ্য আৰু যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(a) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ টিপ্লিং মৌজাৰ অন্তৰ্গত কেইখন সস্তীয়া দোকান (Fair price Shops) আছে ?

(b) কোন কোন গাওঁত এই দোকান আছে ?

(c) এই দোকান বিলাক কাৰ দ্বাৰা তদাৰক হয় ?

(d) এই দোকান কেইখনে কিমান লোকৰ যোগান ধৰে ?

Shri RAMESH CHANDRA BAROOAH (Minister, Supply) replied:

234. (a)—47 Fair price shops.

(b)—A list is placed on the table of the House.

(c)—By Food Committee of respective Fair Price Shops and by Supply Staff.

(d)—1,00,989 population.

Re: **Sanction of Money to Tetalia Gandhinagar Kendra through Gandhi Smarak Nidhi**

Shri BHADRESWAR GOGOI asked:

235. Will the Minister, Social Welfare be pleased to state what sum of money Government have sanctioned so far to the Tetalia Gandhinagar Kendra at Gauhati through Gandhi Smarak Nidhi. ?

Shri ABDUL MATLIB MAZUMDAR (Minister, Social Welfare) replied:

235. Government have sanctioned during 1964-65, 1965-66 and 1966-67 a total grant of Rs.24,500 from the various Departments as per details below to the Gandhi Smarak Nidhi:

(i) Development (P. & C. D.) Department—Rs.5,000 during 1966-67.

(ii) Education Department—Rs.3,500 during 1964-65 and 1965-66.

(iii) T. A. & W. B. C. Department—Rs.11,000 during 1964-65 and 1965-66.

(iv) Social Welfare Department—Rs.5,000 during 1965-66.

Government have no information as to what amount have been given to the Tetalia Gandhinagar Kendra at Gauhati through Gandhi Smarak Nidhi.

Re: **Travelling allowance drawn by the Ministers of Assam**

Shri HIRALAL PATWARY asked:

236. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) What is the total amount drawn by the Ministers of the State of Assam during the period from 1962 to 1967 by way of Travelling Allowances, etc., year-wise and Minister-wise ?

(b) What is the amount spent on the repair and renewal of the Cars of the Ministers in Assam during the period from 1962-1967, year-wise and Minister-wise ?

(c) What is the total amount spent towards furnishing the Bungalows of the Ministers during the period from 1962-67, year-wise and Minister-wise ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied:

236. (a)—A statement is placed on the Table of the House. (Appendix "A").

(b)—A Statement showing the expenditure on repairs of Cars allotted to Ministers, etc., is placed on the table of the House. (Appendix "B").

The expression in the question "Renewal of Cars of the Ministers in Assam" is not clear. If the Hon. Member wants a reply about the expenditure on the replacement of the old Cars of the Ministers by new ones, a Statement showing the expenditure for purchase of new Cars and allotment of the same to the Ministers, etc., is placed on the Library table (Appendix "C"). If it is meant, the expenditure on renewal of registration of the Cars of the Ministers, then it may be stated that as soon as the Cars are allotted to the Ministers etc., these become State Cars and hence no fee is to be paid for renewal of registration.

(c)—Two statements are placed on the table of the House (Appendix "D and E".)

Re: **Breach of the Puthimari Retirement Embankment**

Shri KAMINI MOHAN SARMA asked:

237. ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(a) ১৯৬৬ চনৰ ২৩ আগষ্ট তাৰিখে পঠিমাৰী নদীৰ মথাউৰি ৰিটায়াৰমেণ্ট-বান্ধ ভাঙি বডিয়া, কমলপুৰ আৰু হাজো চাৰ্কোলৰ ৬২ খন গাওঁ ধ্বংশ গ্ৰস্ত হোৱা কথাটো সঁচানে?

(b) যদি সঁচা, উক্ত লোকসকলক চৰকাৰে কিবা সাহায্য দিছিলনেকি?

(c) যদি দিয়া হৈছিল, সেই সাহায্যৰ পৰিমাণ কিমান ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHAUDHURY (Minister, Revenue) replied:

237. (a)—Yes, there was breach of the Puthimari Retirement embankment causing damages in several villages.

হয়, পুঠিমাৰি ৰিটায়াৰমেণ্ট বান্ধ ভঙাত বহুত গাওঁত ক্ষতি হৈছিল ।

(b)—Yes.

হয়, দিয়া হৈছিল ।

(c)—Gratuitous relief in kind given to the flood affected people are shown in a Statement placed on each Member's table. Other relief measures taken by way of Test Relief works, Rehabilitation Grant, Seed Grant, Rehabilitation Loan, Seed Loan, Cattle Loan and opening Cheap Grain Shops are shown in the statement placed on each Member's table.

মেম্বাৰৰ টেবলত দিয়া বিৱৰণীত দেখুৱা হৈছে, খোলা সাহায্য হিচাবে কি কি বস্তু আৰু কিমান দিয়া হৈছিল । ইয়াৰ উপৰিও পৰীক্ষামূলক সাহায্য, পুনৰ সংস্থাপনৰ মঞ্জুৰী, বীজৰ বাবে দিয়া মঞ্জুৰী, পুনৰ সংস্থাপনৰ ঋণ, বীজৰ বাবে দিয়া ঋণ, গৰু কিনাৰ বাবে দিয়া ঋণ আৰু সস্তীয়া চাউলৰ দোকানৰ বাবে দিয়া মঞ্জুৰীৰ বিৱৰণী মেম্বাৰৰ টেবুলত দিয়া হৈছে ।

Re: **Total amount of work done in Silchar P. W. D. Subdivision during 1965-66 and 1966-67**

Shri RATHINDRA NATH SEN asked:

238. Will the Minister, P. W. D. (E. & D) be pleased to state—

(a) What was the total amount of works done in Silchar Subdivision under this Department in the financial year 1965-66 and 1966-67 ?

(b) Who were the contractors entrusted with the works ?

(c) What is the total amount of earth and dum works taken up particularly in Sonai area during the period January, 1967 to March 1967 ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, P. W. D., (Flood Control etc.) replied:

238. (a)—Rupees 22,77,585 in 1965-66 and Rs.29,90,203 in 1966-67.

(b)—Two year-wise Statements I and II are laid on the table of the House.

(c)—Rupees 13,05,300.

Re: **Establishment of Health Units in Goalpara Subdivision**

Shri MATHURA MOHAN SINHA asked:

239. Will the Minister-in-charge, Health be pleased to state—

(a) Whether there are proposals to establish Health Units under Srijangram and Lakhipur Block in Goalpara Subdivision ?

(b) Whether it is a fact that land for the said Health Units had been procured ?

(c) If the answer to sub-question (b) above is in the affirmative when will they start ? If not, why ?

Shri SATINDRA MOHAN DEV (Minister, Health) replied:

239. (a)—Yes.

(b)— Yes, but in respect of Srijangram land was found to be unsuitable for construction and hence the Anchalik Panchayat was requested to make suitable land available.

(c)—Plan and estimate for Lakhimpur Primary Health Centre has not yet been prepared. Besides, there is delay due to paucity of funds.

Re: **Purchase of Matikalai, Para and Onion Seeds by Dalgaon Sialmari Anchalik Panchayat**

Md. MATLEBUDDIN asked:

240. Will the Minister, Panchayats be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that some quantities of Matikalai, para and onion seeds have been purchased by the Dalgaon Sialmari Anchalik Panchayat within the period from July to December 1966 ?

(b) If so, what are the quantities of each kind ?

(c) What are the amounts spent for such purchase ?

(d) Whether these seeds were distributed ?

(e) If so, when and to whom ?

Shri DEBENDRA NATH HAZARIKA [Minister of State (Panchayats and C. D.)] replied:

240. (a)—Yes.

(b) & (c)—(i) Matikalai seeds—2,000 Kg. at Rs.2,600.

(ii) Para seeds (Wheat)—3,000 Kg. at Rs.3,600.

(iii) Onion seeds—130 Kg. at Rs.2,590.

(d)—Yes.

(e)—The seeds were distributed on the following Gaon Panchayats—

(i) Matikalai—in September, 1966—

(1) Majuli.

(2) Behudia.

(3) Beltoli.

(4) Karoikhowa Gaon Panchayat.

(ii) Para—in October. 1966—

(1) Bihudia.

(2) Kalyan.

(3) Majuli.

(4) Natunbandhu.

(5) Karoikhowa.

(6) Januhit.

(7) Beltoli Gaon Panchayat.

Besides the above Gaon Panchayats these seeds were also distributed to 14 Nos. of growers directly.

(iii) Onion—in December, 1966—

(1) Rajapukhuri G. P.

(2) Karoikhowa. G. P.

(3) Dukhamachan G. P.

(4) Januhit G. P.

(5) Natunbandhu G. P.

(6) Bihudia G. P.

(7) Majuli G. P.

(8) Mandalpara G. P.

Besides the above Gaon Panchayats these seeds were also distributed to different growers.

Complaint of non-receipt of replies to questions

Shri SPEAKER: Order. Order. The question hour is over. Shri Pitsing Konwar will speak.

Mr. PITSING KONWAR: I have put so many questions to be replied by Government but no question has been answered.

Mr. SPEAKER: We have forwarded all these questions to the Department for particulars. You may see that we have already taken-up 188 starred questions and about 240 unstarred questions. I hope other questions will also be replied.

Further information on Starred Question No.153 replied on 27th June 1967 *Re*:Number of Munsiffs in the State

Shri SAILEN MEDHI: As regards the question No.153 the Minister-in-charge, Law........(*Interruption*).

Shri ABDUL MATLIB MAZUMDAR(Minister, Law): Yes, yes, I have got it.

Mr. SPEAKER: Let it be done tomorrow. Now the Chief Minister will make a statement.

Statement by Chief Minister—Discussion with the Union Home Minister in the proposals for re-organisation of Assam

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA: Mr., Speaker, Sir, I beg to inform this august House about a communication received from the Union Home Minister, dated the 11th June 1967 and received by me on the 14th of June 1967, in connection with the proposals for Re-organisation of Assam. You are aware, Sir, that the Union Home Minister was good enough to pay a visit to this State in the month of May in course of which he interviewed quite a large number of deputations representing the various groups on the question of the Hill problem and the proposal for Re-organisation of Assam. Sir, I will read out the letter for the information of the House.

New Delhi

June 11, 1967.

My dear Chaliha,

After my visit to Gauhati last month, I had an informal discussion with the Members of Parliament from Assam regarding the suggestion made by several parties that there should be a joint discussion between representatives of the different interests concerned on the possible alternatives for re-organisation of Assam. The suggestion has been welcomed by them. The Members of Parliament were of the view that some members of the State Legislature and some Members of Parliament should be invited to these discussions, the actual selection of members being made more or less in the same manner as members are chosen for constituting a Select Committee for the Parliament or the Legislature. It is however, not necessary to give strictly proportional representation to all the parties but an attempt should be made to give representation to every party concerned as well as to different areas which are likely to have different view points. On this basis, it is proposed

to invite 6 Members of the Lok Sabha (3 from Congress, 1 from A. P. H. L. C., 1 from P. S. P. and 1 from C.P.I.) and 3 (Congress) from the Rajya Sabha. I think we might invite about 15 to 18 members from the Assam Assembly. I shall be glad if you would consult your colleagues and also opposition leaders and send me a list of M. L. A.'s who should be invited to the joint discussions. As I stated before in making the selection, as far as practicable, representation may be given to all the parties and also to the areas which are likely to have different view points.

It is proposed to hold the joint discussions in the early part of July. As the Parliament is in session, the joint discussions could be held only on Saturday and Sunday, which means either on 1st and 2nd of July or 8th and 9th of July. The venue may be either Shillong or Delhi."

The other portion of the letter is not important.

Sir, on receipt of this letter I have since contacted the various parties and groups represented in this House and conveyed to them the contents of the letter. I am glad to inform you that all the parties and groups in this House have agreed to participate in the proposed discussions. With regard to the number of representatives from this Assembly, we found it difficult to confine it to 18, because the opposition members felt that there should be 16 representatives; the Congress Party has suggested 15. Therefore we have informed the Union Home Minister that 31 Members of this House will participate in the discussions. The present proposal is that these discussions will be held in Delhi from 8th July and onward and the Honourable Members will leave for Delhi on 7th of July. We are trying to make arrangments for a special plane from Gauhati.

This is for the information of this House. I only hope, Sir, that these very important discussions would be fruitful.

Voting on Demands for grants

DEMAND No. 46

"50—Public Works etc., (Excluding Establishment and Tools and Plant.)"

Mr. SPEAKER: Grant No.46. Mr. Chaliha will move.

Shri ALTAF HUSSAIN MAZUMDAR (Minister of State, P.W. D.): Sir, I will move.

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.12,35,38,800, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.16,42,84,100) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March 1968 for the administration of the head "50—Public Works etc., (Excluding Establishment and Tools and Plant)".

Shri SONESWAR BORA: I beg to move the Cut Motion No.1.

Mr. SPEAKER: The Motion is moved. Cut Motion No. 2 is in the name of Shri Maneswar Boro and others. Any one of them may speak.

The Cut Motion is moved by—

(1) M. A. Musawwir Chaudhury.

(2) Shri Mohidhar Pegu.

(3) M. Shamsul Huda.

(4) Shri Kandarpa Narayan Banikya.

(5) Shri Rothindra Nath Sen.

(6) Shri Nameswar Pegu.

(7) Shri Maneswar Boro.

(8) Shri Jatindra Mohan Borbhuiya.

(9) Shri Promode Chandra Gogoi.

Shri Zahirul Islam is absent.

***Shri SONESWAR BORA:** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই প্ৰথমতে এটা কথা কৰলগীয়া হৈছে । কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱটো উৎথাপন কৰাৰ সময়ত মোৰ যিখিনি কথা আছিল, তাত অলপ ভল হৈছে, গোলাঘাট সমষ্টিৰ লোগোৱা আলি, ফৰকাটিং বৰহোলা আলি, চাউদাং পথাৰ আলি, চতীয়া বকপাই কুমাৰ গাওঁ আলি, তামুলি পুখুৰী কটিয়া গুলি দক্ষিণ নৈৰ পাৰৰ মঠাউৰি আলি, কাকতি গাওঁ আলি, সৰু কছাৰী আলি, আঠপেলিয়া নামঘৰলৈ কাকডোঙা নৈৰ পাৰৰ মঠাউৰি আলি, জামুগুৰি দলং, কাডোঙা নৈৰ মহীমাবাৰী দলং আদি সমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ নথকাত বিষয়টোৰ আপত্তি দৰ্শাই আলোচনা উৎথাপন কৰিব খোজো । ইয়াৰ লগতে এই দলং কেইখন যাতে সোনকালে হয় তাৰ কাৰণে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকষণ কৰো আৰু এই প্ৰসঙ্গতে চৰকাৰৰ P. W. D. ৰ কিছুমান খেলিমেলি সম্পৰ্কে কব খুজিছো ।

আমাৰ ৰাজ্যৰ দুৰ্নীতি পৰায়ণ বিভাগবিলাকৰ ভিতৰত P. W. D. ও এটা । ইয়াত আমি দেখা পাওঁ যে যিবিলাক আঁচনি লোৱা হয়, সেইবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ যথেষ্ট পৰিমাণৰ অথ পোৱা স্বত্বেও সেইবিলাক সদায়ে অসম্পৰ্ণ হৈ আছিছে । ইয়াৰ কাৰণ, মই কব খজিছো যে, ঠিকা প্ৰথাটো অতি কেৰুণীয়া আৰু কিছুমান বিশিষ্ট মানুহ যাৰ

*That the total provision of Rs.16,42,84,100 under grant No.46 Major head "50—Public Works etc. (Excluding of Establishment and Tools and Plant) "at pages 363-365 of the Budget be reduced to Re.1.00 i. e., the amount of the whole grant Rs.16,42,84,100 do stand reduced to Re.1.00.

* Speech not corrected.

চৰকাৰৰ লগত বা মিনিষ্টাৰ সকলৰ লগত বা সদস্য সকলৰ লগত সম্বন্ধ থাকে, তেওঁ লোকেই এই চৰকাৰী ঠিকা বিলাক পায় আৰু সেই সুযোগতে তেওঁলোকে ঠিকাৰ চৰ্ত্তবিলা অমান্য কৰি আনক বিক্ৰি দিয়ে আৰু তাৰ ফলত কামবিলাক আধা কৰা অৱস্থাতে থাকে। তাৰে-পৰি শ্ৰমিক বাহিনী বিলাক গঠন কৰোতে কিছুমানে দুৰ্নীতিৰ আশ্ৰয় লৈ নিজৰ পৰিয়ালৰ মানুহৰ ভিতৰতে গঠন কৰি Register কৰি লয় আৰু তাৰে কিছুমান কাম বাহিৰা মানুহৰ দ্বাৰাই কৰায়। এই প্ৰথাটো চৰকাৰে ভালকৈ তদন্ত কৰি, উঠায় দিব লাগে। তাৰপিচত P.W.D. এ ৰাস্তাবিলাক মেৰামত কৰোতে আগৰ মাটি খনা ফুট বিলাক মাত্ৰ চিকনাই—জোখ-মাখ লয় আৰু মাটি সম্পূৰ্ণ নখনাকৈয়ে অধিক মাটিৰ কাম দেখুৱাই টকা লৈ যায়। এই দুৰ্নীতিমূলক কামত তলৰ পৰা ওপৰলৈকে সকলো কৰ্ম্মচাৰীৰ যোগ আছে আৰু তাৰ ফলত ৰাস্তা বা দলঙৰ কামবিলাক হৈ নুঠে। সেইদৰে ৰাস্তাৰ ওপৰত পেলাব লগীয়া শিলবো বিলৈ একে। ঠিকাদাৰ সকলৰ এই মই মতালীত বিভাগীয় S.D. O., Executive Engineer, অভাবচিয়াৰ, মহৰীৰ সম্পূৰ্ণ সহযোগ আছে। এই বিলাক বৰ দুখৰ কথা এইদৰে কৰাৰ ফলত—ঠিকাদাৰ বিলাকে অতি অলপ দিনৰ ভিতৰতে নিজৰ কাৰণে লাখ টকীয়া দালান সাজে আৰু তাৰ উদাহৰণ প্ৰচুৰ। তাৰ পিচত, 'মাষ্টাৰ ৰ'ল ত কিছুমান বনুৱা নিয়োগ কৰা হয়-তাতো দুৰ্নীতিৰ সীমা নাই। বছৰৰ শেষৰ ফালে কাম শেষ নোহোৱা অজুহাত দেখুৱাই বেচি দামত বেচি মানুহ নিয়োগ কৰা দেখুৱাই পয়চাৰ শ্ৰাদ্ধ কৰে। ইয়াৰ দ্বাৰাই ৰাজ্যৰ অৰ্থ ভৰালৰ টকাৰ অপচয় হয় ব্যক্তিগত লোকৰ সুবিধাৰ্থে। এইবিলাক দুৰ্নীতি মূলক কামত জড়িত থকা বিভাগীয় কৰ্ম্ম চাৰী সকলক তদন্ত কৰি শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সেইদৰে E. and D. বিভাগৰ একেই দুৰ্নীতি প্ৰচলনৰ ফলত মথাউৰি আদিৰ কাম অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰৈছে। এইবিলাকৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। এইদৰেই দুৰ্নীতিক সাবটি কাম নকৰাকৈ চলাই থকা বিভাগ চৰকাৰৰ বহু আছে। আশাকৰো চৰকাৰে বিশেষকৈ P. W. D. ৰ প্ৰতি নজৰ ৰাখি ৰাইজৰ কল্যাণ সাধন কৰিব।

***Shri MOHIDHAR PEGU**: চৰকাৰৰ বিভিন্ন আঁচনি সমূহৰ ভিতৰত P. W. D. আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণ এই দুটা শাখাৰ পৰা কিমান কাম হৈছে আৰু তাত কিমান খেলি-মেলি আছে সেই বিষয়ে চৰকাৰে চিন্তা কৰা নাই। দুখীয়া এখন দেশৰ সমাজ কল্যাণৰ কাৰণে চৰকাৰে আলি পদুলী কৰা কাম আৰু অন্যান্য কামৰ সফলতাৰ কাৰণে আৰু কিমান কম পয়চাৰ বেচি কাম কৰিব পাৰি তালৈ লক্ষ্য কৰা একান্ত প্ৰয়োজন—দুখৰ বিষয় চৰকাৰে এই বিলাকলৈ চকু দিয়া নাই। যোৱা তিনিটা পৰিকল্পনাত—বিশেষকৈ মোৰ সমষ্টিত আগৰ যেনে অৱস্থা, এতিয়াও সেই একেই অৱস্থা হৈ আছে। মেৰবিল মলং ৰাস্তা, কৰ্ব্বাহকলি ৰাস্তা, বোন্দাগাওঁ কলিয়া গাওঁ ৰাস্তা ১৯৬২ চনতে কৰিবলৈ লৈছিল যদিও এবা পৰি বল আৰু আগৰ অৱস্থাতেই এতিয়াও পৰি আছে, কাম কৰা নহল।

১৯৬২ চনৰ পৰা প্ৰবল বানপানীৰ প্ৰকোপত বছৰি মানুহৰ অসুবিধা বেচি হবলৈ ধৰিছে। মঠাউৰি নথকা অৱস্থাত ইমান অসুবিধা হোৱা নাছিল। এতিয়া বানপানী হোৱা কিছুমান ঠাইত ডুবি হয় আৰু সেইবোৰত ঘাটৰ ব্যৱস্থা নাই। P.W.D. ক কলেও কয়, একো কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ পয়চা নাই। পতি কটাৰ (aliemnent) সময়ত Engineer নিজে নগৈ মহৰিৰ দ্বাৰা কাম কৰায়। ফলত বহু টকাৰ অপচয় হয়। এই কামবোৰ সাধাৰণ ঠিকাদাৰে কৰে। তেওঁলোকৰ Schedule rate ১০০ C.M. মাটিত ১০৯ টকা। কিন্তু বিহাৰৰ মানুহ আহি ৬০ টকাতে সেই কাম কৰি দিছে। ফলত অসংখ্য লেবাৰ সুদা হাতেৰে বহি থাকিব লগা হৈছে। আমাৰ কথা

* Speech not corrected.

হৈছে কাম সোনকালে লাগে, মজবুত পিচত কৰিব। সময় মতে বান্ধিব লাগে বা উচ্চ কৰিব লাগে বা মজবুত কৰিব লাগে। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে যদি বৰষুণৰ দিনত কৰে তেনেহলে বহু সময়ত টকা আৰু লেবাৰ দুয়োটাৰে অপচয় হয় আৰু ৰাইজৰ অশেষ কষ্ট আৰু হানি হয়। আমাৰ মন্ত্ৰী আছে, বিভিন্ন অফিচাৰ আছে। সেই সকলে এই বোৰৰ প্ৰতি মনোযোগ ৰাখিব লাগে।

* **Shri SURENDRA NATH DAS:** উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগে যি মঞ্জুৰী বিছাৰিছে মই তাক সমৰ্থণ কৰিছো। এই বিভাগটো দেশৰ এটা মূল বিভাগ আৰু এই বিভাগে দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত প্ৰথম ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত যিবোৰ ৰাস্তা-ঘাট হ'ল সেইবোৰৰ পৰা আমি উপকৃত হৈছো। ১৯৫২ চনতে কিছুমান ৰাস্তা লোৱা হৈছিল কিন্তু তাৰে কিছুমানৰ ৬ K.M. আৰু কোনোটোৰ ১৫ K.M. ৰাস্তা বাকী থাকিল সেইবোৰ পুৰা কৰিলেহে ৰাইজৰ লাভ হব। বানপানীৰ অঞ্চলত বহুত ৰাস্তা লোৱা হৈছে কিন্তু ৰাস্তাবোৰ সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ কাৰণে অসুবিধা হৈছে। এই ৰাস্তাৰ অসুবিধাৰ কাৰণে মানুহে উৎপন্ন দ্ৰব্য হাটে-বজাৰে নি বেচিব নোৱাৰে। ফলত আধা মূলীয়াকৈ বেচিব লগা হৈছে ঘৰলৈ যোৱা বেপাৰীক ।

বৰমা অঞ্চলত কেইটা মান ৰাস্তা হলেও, সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ ফলত জনসাধাৰণৰ অসুবিধা হৈয়ে আছে। National High Way ৰ পৰা নিকাচিলৈ ৰাস্তা এটা হৈছে কিন্তু মাত্ৰ ৮ ফাৰ্লং ৰাস্তা হলেই মটৰ চলা ৰাস্তা হৈ পৰে। এই বিলাক ৰাস্তা ১৯৫২ চনতে লোৱা হৈছিল। জালাহ কুমাৰিকাটা ৰাস্তাৰ বৰবাৰী চৰাইমাৰি অংশত মাত্ৰ ৬ কিলোমিটাৰ বাকী আছে—এই ৰাস্তা বাস্কা আৰু জালাৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ মাজত পৰে গতিকে এইটো সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে। আমাৰ এই বিত্তীয় বছৰৰ ভিতৰত এই ৰাস্তা হব বুলি আশা কৰো। ৩১ মাৰ্চৰ্চৰ আগতে payment হব লাগে। গতিকে লেহেম হোৱা কাৰণে বহুত কামত আগবাঢ়িব পৰা নাই। গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

National High Way টো প্ৰতিৰক্ষাৰ ফালৰ পৰা বৰ দৰকাৰী—তথাপি সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। বহু ঠাইত হয়তো খেৰি ঘৰ পকি বুলি টকা নিছে—এনেকৈ বহুত ঠাইত কাম কৰা বুলি এনেয়ে পয়ছা খাইছে—এই বিলাকৰ এটা তদন্ত হব লাগে আৰু দোষীক শাস্তি দিব লাগে—ইতিমধ্যে তদন্ত এটা হোৱা কথা শুনিছিলো। পাটাছাৰকুছি নলবাৰী ৰাস্তাত মাটি দিছিল বুলি হাজাৰ হাজাৰ টকা লৈছে; প্ৰকৃততে কাম কৰা নাই। ৰাইজৰ পৰা আবেদন হৈছিল কিন্তু কি বিচাৰ হল আমি নাজানো ।

এতিয়া নলবাৰীত P. W. D. division হৈছে— বৰমাত Sub-division এটাৰ কাৰণে ঘৰ-দুৱাৰ আছেই। আমাৰ উত্তৰ অঞ্চলটো জনজাতীয় অঞ্চল আৰু লোক সংখ্যাও বাঢ়ি গৈছে। তাত এটা P.W.D. ৰ Sub-division হলে বহুত সুবিধা হব। গতিকে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যাতে বৰমাত National High Way ৰ এটা Sub-division কৰা হয় ।

বহুত ৰাস্তাত মাটি দিয়া হৈছে—কিছুমানত দলং অসম্পূৰ্ণ হৈ আছে। নলবাৰা-ধমধমা তামুলপুৰ ৰাস্তাৰ পাগলদিয়া নদীৰ দলংখন প্ৰতিৰক্ষাৰ ফালৰ পৰাও আৱশ্যক, গতিকে সোনকালে নিৰ্ম্মাণ কৰিব লাগে। তেনেকৈ কৈঠালকুছি-বৰমা-সুবনখাটাৰ ৫ মাইল ৰাস্তা

* Speech not corrected.

বাকী, নিত্যানন্দ মেৰাবাট ৰাস্তা মাত্ৰ ১ মাইল, নমাটী-মহুৱাপুৰ, নিকাচি-সুবনখাটা ৰাস্তা মাত্ৰ ১ মাইল —অঞ্চলি-বাটাবাৰী -ডুমনি ৰাস্তা মাত্ৰ ৪ মাইল—এই ৰাস্তা খিনি সম্পূৰ্ণ কৰিব বুলি আশা কৰো।

(The Deputy Speaker left the Chamber and the Speaker occupied the Chair).

Shri KAMINI MOHAN SARMA: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ শিতানত মঞ্জুৰী বিচৰা টকাৰ ওপৰত কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱ উৎথাপন কৰি, মই বাস্তৱত যিটো দেখিছো সেইটো হল স্বাধীনতাৰ আগছোৱাত যিখিনি টকা এই বিভাগত খৰচ কৰা হৈছিল, স্বাধীনতাৰ পিছত দেশখনৰ ৰাস্তা-দলঙৰ কাৰণে বহু বেছি টকা খৰচ কৰা হৈছে। কিন্তু যিভাবে টকা খৰচ কৰা হৈছে সেইটো যদি ঠিকভাবে খৰচ হলহেতেন তেন্তে পাহাৰ-ভৈয়াম, গাৱে-ভূয়ে যাতায়তৰ আৰু পৰিহবনৰ ভাল ব্যৱস্থা হলহেতেন। বাস্তৱত আমি দেখিছো কিছুমান ৰাস্তা টাউনৰ মাজত হৈছে আৰু কোনো কোনো ঠাইত 'পিটচ' দিয়া হৈছে, কিন্তু গাওঁ অঞ্চল বিলাকত 'পিটচ' দিয়া নাই। যত সাধাৰণ মানুহেৰ চলা ফিৰা কৰিব লাগে তাতেই এই অৱস্থা। বৰ দুখৰ কথা বিশেষ আচনি নোলোৱাকৈ এই বিভাগে কাম কৰে। 'নেচনেল হাইৱেৰ' যি আচনি লোৱা হৈছিল সেইমতে কাম নাই হোৱা। গছ কটাৰ হুকুম হৈছে। পুঠিমাৰি-বাইহাটাৰ মাজত গছ কটা হল কিন্তু হাইৱেৰ কাম নহল। ৰঙিয়া টাউনৰ মাজেদি ৰাস্তা নগল, কিন্তু গছ কটা হ'ল। এনেকুৱা উলট-পালট বহু হৈছে। বহুত ৰাস্তাৰ দলং নাই। ৰঙিয়াৰ বহুতো ৰাস্তাৰ দলং নাই। এইদৰে বহুতো 'ইম্পৰটেণ্ট' ৰাস্তাৰ ওপৰত দলং নাই। পুঠিমাৰি নদীৰ ওপৰত ৰঙিয়া-গোৰেশ্বৰ ৰাস্তাৰ ওপৰত দলং নাই। নদীৰ সোতে দলঙৰ ওপৰৰ অশং উটুৱাই নিলে, খাট-খোটা বিলাক আছে। ৰঙিয়াৰ মাজেদি দৰংমুইৰ পৰা গুৱাহাটী ৰাস্তাটো বৰ ঠেক। দুখন গাড়ী চলিব নোৱাৰে। অথচ এই ৰাস্তাত বাছৰ পাৰ্মিট দিয়া হৈছে। বিভিন্ন ৰাস্তাৰ কাৰেণ ঠিকাদাৰ সকলক শিল পেলাবলৈ ঠিকা দিয়া হয়। বাকচ বাকচকৰি শিল মাপ কৰাৰ পিচত সেই শিল সেই ঠাইৰ পৰা কলৈ যায় কব নোৱাৰি। ৰাস্তাৰ ওপৰত শিলগুটি নপৰে। নেচনেল হাইৱে' নিৰ্ম্মাণ কৰা আমি দেখিছো, দলং ও হৈছে' যোৱা ৫।১০ বছৰৰ ভিতৰত এই ৰাস্তাত R. C. C. দলং হৈছে। ইয়াৰ কাৰণে লাখ লাখ টকা খৰচ কৰিছে। কোনো কোনো ঠাই দলং বিলাক এৰি মাটিৰে পুতি ৰাস্তা নিয়া হৈছে। পুৰণা বিলাকৰ ওপৰেদি ৰাস্তা গৈছে। এই বিলাক ভাল কৰিলে ভাল হলহেতেন। ইয়াৰ ফলত আমাৰ টকাৰ অপব্যয় হৈছে। পাগলাদিয়া নদীৰ ওপৰৰ হাইৱেৰ দলং ভাগি শোক লগা অৱস্থাত পৰি আছে। এইদৰেই পৰি থাকিব লগা হৈছে—ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে কি কৰিছে ? এই বিলাকৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পিচত শ্ৰমিক বাহিনীৰ কথা। P. W. D. ৰ শ্ৰমিক বাহিনীৰ কামৰ নিৰাপত্ত নাই। বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষৰ খাম খেয়ালীৰ কাৰণে হঠাতে চাকৰি নোহোৱা হয়। যিবিাক মানুহৰ খেতি কৰিবলৈ মাটি নাই, সেই বিলাকেই P. W. D. ৰ কাম কৰে আৰু এই মানুহ বিলাকে চৰকাৰৰ পৰা কাম কৰাৰ সুবিধা পাব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

Mr. SPEAKER: আপোনালোকৰ আৰু ১২ জন সদস্যই কবলৈ আছে।

---

* Speech not corrected.

*Shri KAMINI MOHAN SARMA: ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা কওঁ পুৰণা দলং বিলাকৰ নিলাম বিক্ৰি কৰোতে বৰ কম দামত বিক্ৰি দিয়া হয়। ইয়াৰ সমলবিলাক অন্য দলঙত ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়। সেই ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নহলে বহু টকা চৰকাৰৰ নষ্ট হয়। বঙিয়াত তেনে এখন দলং কৰা হৈছিল। ইঞ্জিনিয়াৰ আছিল শ্ৰীযুত বৰুৱা। তেখেতক তেনে কৰাৰ কাৰণে শাস্তি দিলে-হাফঙলৈ বদলি কৰিলে। বৰপেটাৰ বাহমুৰা দলং খনৰ কাৰণে ১ লাখ ৩৫ হাজাৰ টকা খৰচ কৰা হয় আৰু বানপানীৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ ৰাস্তা কাটি দিয়া হয়, তাৰ ফলত মানুহৰ খেতি নষ্ট কৰিলে। তাৰ পিচত এই দলং ভাঙি নিলে। যদি এনে হয় দেশৰ উন্নতি কেনেকৈ হব ? ৰঙিয়াৰ এখন দলং আছে বাকী, নোনা; বৰলীয়া, পুঠিমাৰি নদীৰ ওপৰত কোনো দলং নাই।

*Shri MANESWAR BORO: অধ্যক্ষ মহোদয়, ৩য় পৰিকল্পনাত ৰাস্তাৰ কাৰণে ৯০ লাখ টকা sanction কৰিছিল। কিন্তু ৭০ লাখ টকা খৰচ কৰি বাকী ২০ লাখ টকা surrender কৰিলে। কিয় বুৰাই দিলে কব নোৱাৰো। মুখ্য মন্ত্ৰী বা T. A. D. মন্ত্ৰীয়ে যদি এই অনুন্নত অঞ্চলবোৰ পৰিদৰ্শন কৰিলেহেতেন তেনেহলে দেখিলেহেতেন PWD এ কিমান কাম কৰিছে। ইয়াৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি যে জনজাতি বাইজৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ সহানুভূতি নাই। আজি জনজাতি লোকৰ অন্তৰত উমি উমি জুই জ্বলিব লাগিছে। T. A. D. মন্ত্ৰীয়ে আমাৰ অঞ্চল কিমান ভ্ৰমণ কৰিছে কব নোৱাৰো। ৫000 বৰ্গমাইল এলেকাৰ ভিতৰত আলি-পদূলি হৈছে নে নাই বোধ কৰো তেখেতে নেজানে।

মোৰ সমষ্টিৰ পুঠিমাৰী নদীত ৬ ইঞ্চি ডাঠকৈ জংঘল দিবলৈ কৈছিল। কিন্তু কালিৰাম কলিতা নামৰ ঠিকাদাৰে দিলে মাত্ৰ ২ ইঞ্চিকৈ। ফলত সেইবোৰ উটাই লৈ গল। তাত এটা sub-wa y কৰিছিল প্ৰায় ৯,000 টকা খৰচ কৰি। কিন্তু কামত নাহিল। এই বিষয়ে বাইজে গত ১।৪।৬৭ তাৰিখে এটা আপত্তি দিছিল যদিও একো হোৱা নাই। এইদৰে কত টকা অপব্যয় হৈছে কব নোৱাৰো।

*Shri PREMADHAR BORA : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ P·W.D. departmentৰ বিষয়ে আলোচনা হৈছে। তাৰ অসমীয়া প্ৰতিশব্দটো কি হব? গড়কাপ্তানী বিভাগ বুলি সকলোৱে কৈছে। ইয়াক গড়কাপ্তানী বিভাগ নুবুলি ইয়াৰ অসমীয়াৰ প্ৰতিশব্দটো সংস্কাৰ কৰিব পাৰিবনেকি?

*Shri NAMESWAR PEGU : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই কেইটা মান কথা কও।

প্ৰথমতে এই বিভাগটো বৰ বেচি দুৰ্নীতিপূৰ্ণ। এই বিভাগে যি হিচাবে টকা খৰচ কৰে, সেই টকা ভালভাবে খৰচ কৰিলে আমাৰ গাৱৰ ৰাস্তাবোৰ ভাল হলহেতেন। আজি বহু ক্ষেত্ৰত এই টকা খৰচ কৰাত মাজতে কিছুমান মানুহ ধনী হৈছে আৰু বাকীবিলাক দুখীয়া হৈছে। দলং আদি সাজিবলৈ শাল কাঠ পাহাৰৰ পৰা আনি ৰাস্তাত পেলাই থৈ ভাঙিব লগা হল—কাম হোৱা নাই, কিন্তু টকা ঠিকমতে নিলেই—যি হাড়ক মাটি—কৰি তেজক পানী কৰি টকা দিছে তাৰ কোনো উপকাৰ হোৱা নাই কিন্তু ধনী সকলে উপকাৰ পাইছে, চৰকাৰে এইবিলাক কামত ধনীৰ বাহিৰে কাকো নিয়োগ নকৰে—মাটি বাৰী

* Speech not corrected.

থকা কাৰবাৰী মানুহে ঠিকা পায়, তেওঁলোকে একমাত্ৰ হিচাব কৰে কিমান টকা লাভ কৰিব, কামটো কেনেকৈ ভাল হয় তাক নেচায়। বাহিৰৰ পৰা অহা মজদুৰ বিলাকৰ খোৱা। লোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই।

চৰকাৰে বৰ্ত্তমান নীতি পৰিবৰ্ত্তন নকৰিলে দুৰ্নীতি বাঢ়িব ; টকা খৰচ কৰিলেও ৰাস্তা ভাল নহব। আজি চৰকাৰে সমাজবাদ কৰি নিবনুৱাৰ সংখ্যা বঢ়াইছে—খেতিয়ক আৰু শ্ৰমিকক সৰ্ব্বহাৰা কৰিছে। মহাত্মা গান্ধীৰ সমাজবাদৰ কথা কয় কিন্তু মানুহক কৰ্ম্ম সংস্থান নিদিয়ে। যিসকলে কোপাৰেটিভক বিশ্বাস কৰে, তেওঁলোকক সুবিধা নিদিয়ে। যি সকলে বিশ্বাস নকৰে সেই সকলে কোপাৰেটিভ কৰে; ফলত কাম নহয়—নিবনুৱা সকলৰ মাজত কোপাৰেটিভৰ ব্যৱস্থা কৰি উন্নত কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। অলপ কেৰোণ থাকিলেও তেওঁলোকক শিক্ষা দি দলং আদি বন্ধা কামত নিয়োগ কৰিব লাগে। এনে এটা ব্যৱস্থা লবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

মোৰ সমষ্টিত দুৰ্নীতি বেচি হৈছে—মন্ত্ৰী সকল মাজে মাজে তালৈ যায়—টকাও বেচিকৈ দিয়া হৈছে—এই বুলি কোৱাও মিছা নহয় যে কংগ্ৰেছক ভোট দিব লাগে, কাম কিন্তু হোৱা নাই। বানপানীয়ে কাম নকৰোতে উটাই নিয়ে আৰু ঠিকাদাৰে কাম নকৰি পইছা নিছে—ধকুৱাখানাত যিবিলাক ৰাস্তা ঘাট হৈছে মনত হয় সেই বিলাক ঠিকাদাৰ নহয়—বান্ধ কিছুমান ঠাইত বহিছে—দুৰ্নীতিৰ কাৰণে এনে এটা অৱস্থা হৈছে। ১৯৫২ চনৰ পৰা ৰাস্তাবিলাক ভাঙি আছে। কোনো কোনো দলঙৰ মূল ৰাস্তা বিলাক খাল হৈ গৈছে।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

চাওপকৰ দলংখন ১৯৬৫ চনতে ভাঙি গৈছে ; মেৰামত হোৱা নাই, এইবিলাকলৈ কাৰো দৃষ্টি নাই কাৰণ তাৰ নিৰীহ, বোবা, মানুহবিলাকে মাত মাতিব নাজানে। এই বিলাকৰ প্ৰতি চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখি ৰাইজৰ উপকাৰ কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

Mr. SPEAKER: Srimati Lily Sengupta.

***Shrimati LILY SEN GUPTA**: P.W.D.ৰ কাৰণে যিটো মঞ্জুৰী প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰো। সেই বুলি মই P.W.D. ৰ কামবিলাক নিখুট বুলি কব খোজা নাই। বহুতো সময়ত আসোঁৱাহ থাকে। আমাৰ 'নেচনেল হাইৱে'টো যিমান বহল হব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই। ইয়াৰ ওপৰত হাটবজাৰ বহি, যাতায়াতৰ কাৰণে অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। ৰাস্তাৰ ওপৰৰপৰা পানী ওলাই যোৱা বাটবিলাক খালৰ দৰে হৈছে। এইবিলাক যাতে ভাল কৰা হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লাহোৱালৰ পৰা চাবৰালৈ, এই অংশটো যোৱা চাৰি বছৰৰ পৰা পৰি আছে—কাম সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। এই বছৰৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ কৰিববলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

---

* Speech not corrected.

তাৰ পিচত শিলৰ পাহাৰৰ পৰা যিবিলাক শিল অনা হয়, সেইবিলাকৰ মাপ কেনেকৈ হয় আৰু P.W.D.এ সেইবিলাক কেনেকৈ লয়, আৰু সেই বিলাকৰ ভাল ব্যৱহাৰ যাতে হয়, তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে ।

মোৰ সমষ্টিৰ লাহোৱাল-তিতাডিমৰু ৰাস্তাটো M.E.S. এ লৈছে। ইয়াৰ কিমান অংশ P.W.D. এ ললে আৰু সেই টকা কামত লগোৱা হলনে নাই নাজানো । তাৰ দলং আদি ভাল কৰিব লাগে । ৰহমৰীয়া মৌজাৰ ৰঙাপাৰা-তিনিচুকীয়া ৰাস্তাটো ব্ৰহ্মপুত্ৰই ভাঙিছে আৰু ইয়াৰ 'ডাইভাবচন' নহল । এই ৰাস্তাৰ ওপৰেদি বহু লৰা-ছোৱালী স্কুল-কলেজলৈ আহে । ৰাস্তাটো সোনকালে মেৰামত কৰিব লাগে । তাৰ পিচত লাকৱা-মোহনবাৰী এয়াৰপোৰ্ট'ৰ ৰাস্তাটো মেৰামত কৰা নাই । তাৰ পিচত ডিব্ৰুগড়-শিৱসাগৰ ৰাস্তাটোৰ 'মেইনটেনেনচ্' নাইকীয়া হৈছে । বলাই আলি ৰাস্তাটো T.A.D.বিভাগে লব লাগে । ১৯৬৩ চনতে এই ৰাস্তা লোৱা হৈছিল । মাটিৰ কিছু কাম হৈছে । দলং হোৱা নাই । ৩য় পৰিকল্পনাত যি দুই এমাইল ৰাস্তা লোৱা হৈছিল সেইবিলাক সম্পূৰ্ণ নোহোৱাত ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হোৱা নাই । এইবিলাক কাম সম্পৰ্ণ কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো ।

***Shri MALIA TANTI:** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, P.W.D. ৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিটো মঞ্জুৰী বিচাৰিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰো আৰু তাৰ ওপৰত অনা কৰ্ত্তণ প্ৰ াৱটোৰ বিৰোধীতা কৰো । এই শিতানত যিমানখিনি টকা বিচাৰিছে তাতকৈ আৰু বেচি টকা ধৰা হলে ভাল হলহেতেন । কাৰণ সকলোবিলাক ৰাস্তা বৰ ভাল অৱস্থাত নাই । আৰু সকলো বিলাক ৰাস্তাই ভাল হোৱা প্ৰয়োজন । আজি ৰাইজৰ চলাচল আৰু এনে অনাটনৰ সময়ত মালবস্তু অনা।নয়াৰ সুচলৰ কাৰণে এই ৰাস্তা বিলাকৰ বিশেষ প্ৰয়োজন ।

তাৰ পিচত, P.W.D. এ যি শ্ৰমিক বাহিনী গঠন কৰিছে তাৰ কাৰণেও বহু টকা খৰচ দিব লগা হয় যদিও দিয়া হোৱা নাই আৰু তাৰ ফলত হাজাৰ হাজাৰ লোক নিবনুৱা হৈছে । সেই কাৰণে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যেন শ্ৰমিক বাহিনী সুসংগঠন কৰি সৰু—সুৰা কামবিলাক তেওঁলোকৰ জীৱন নিৰ্ব্বাহৰ কাৰণে দিয়া হয় ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগৰ কাৰণে যি মঞ্জুৰী বিচাৰিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো আৰু তাৰ বিৰুদ্ধে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰিছো । গড়কাপ্তানী বিভাগৰ কামৰ কাৰণে শ্ৰমিক বাহিনী গঠন কৰি যিমান পাৰে সৰু সৰু কামবোৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে ।

আজি কালি ৰাস্তাৰ কামবোৰ এনেকুৱা হৈছে যে চাইকেলেৰেও যাব নোৱাৰি, গাড়ী যোৱা দৰৰ কথা । মাৰ্ঘেৰিটাৰ পৰা টিৰাপলৈ ৭ মাইল কৰি এৰি দিলে । সেই অঞ্চলত খামতি, মিৰি আদি জনজাতিৰ বসতি । কিন্তু ৰাস্তাটো ৭ মাইলতে এৰি দিলে, কাৰণ তাত কোনো মুখিয়াল মানুহ নাই । এইদৰে মানুহ চাই কাম কৰা ঠিক হোৱা নাই ।

* Speech not corrected.

National Highway No.37 ৰ নগত ৩৮ নগ হৈছে। এই ৰাস্তাৰে ডিগবৈৰ পৰা চৈখোৱালৈ যাওঁতে প্ৰায় ১০ মাইল চুটি হয়। এই ৰাস্তা দেশৰ স্বাধীনতা ৰক্ষা কৰাৰ কামত সহায় হব। এইটো ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত লোৱা হব বুলি কৈছে যদিও লোৱা হোৱা নাই।

***Shri BHADRESWAR GOGOI**: অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি কব খুজিছো যে এই বিভাগত চৰকাৰে অজস্ৰ টকা খৰচ কৰিছে যদিও সেই অনুপাতে ৰাইজৰ কাম হোৱা নাই। মই ভাবো এই বিভাগত ১/৪ কামহে হৈছে, বাকী ৩ ভাগ অপচয় হৈছে। এই অপচয়ৰ গুৰিতে হৈছে দুৰ্নীতি। উদাহৰণ স্বৰূপে যিবোৰ কাঠৰ দলং সাজিছে তাত ভাল কাঠ দিব লাগে। কিন্তু ভাল কাঠৰ পৰিবৰ্ত্তে সাধাৰণ কাঠ দি আলকেটেৰা লগাই ঢাকি দিয়ে। কিন্তু দলঙৰ কাম শেষ হোৱাৰ আগতে আলকেটেৰাবোৰৰ ৰং এৰাই যায়।

স্বাধীনতাৰ আজি ২০ বছৰ হল। অধিকাংশ অঞ্চলত ভাল ৰাস্তা নাই। ভাল ৰাস্তা-ঘাট নোহোৱাৰ কাৰণে খেতিয়ক ৰাইজে উৎপন্ন দ্ৰব্যৰ প্ৰকৃত মূল্য নেপায়। দেখা গৈছে চৰকাৰে খেতিয়ক ৰাইজৰ প্ৰতি মনোযোগ দিয়া নাই। সেইবাবে দুৰ্নীতি সোমাই ৰাস্তা-ঘাট একো হোৱা নাই। সেইকাৰণে চৰকাৰী নীতি সলনি কৰি কাম বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰি পঞ্চায়তৰ হাতত দিব লাগে ; তেতিয়াহে কাম হব।

অসমৰ একমাত্ৰ ৰেল পথটোৰ নিৰাপত্তাৰ কোনো ব্যৱস্থা নোহোৱাৰ কাৰণে বিকল্প ৰেলপথৰ আৱশ্যক হৈছে। মই আশাকৰো এই বিকল্প ৰেলপথৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব। তাহানিখন আহোম ৰজাৰ দিনতে ৩টা ৰাস্তা কৰিছিল—ৰাজগড়, চেউনি আলি আৰু ধোদৰ আলি। এতিয়া এই ৩টা ৰাস্তাৰ কামৰ বাহিৰে আন কাম একো কৰা নাই। আশা কৰো চৰকাৰে ৰাস্তা ঘাটৰ কথাটোত গুৰুত্ব দিব।

***Mrs. PRANITA TALUKDAR**: অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী দাবীৰ বিপক্ষে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে, মই সেইটোৰ বিৰোধিতা কৰিছো। অসম চৰকাৰ যাতায়তৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পিচ পৰি আছে বুলি কব লাগিব। যোৱা চীনা আক্ৰমণৰ সময়ত যি ৰাজপথ নং ৩৭ আৰু নং ৩৮ ততাতয়াকৈ কৰিলে তাৰ বাবে আমি যথেষ্ট সৌভাগ্যবান বুলি কব পাৰি। তাৰ পৰা অসমবাসী যথেষ্ট উপকৃত হৈছে। এই ৰাজ পথৰ এটা অংশ মোৰ সমষ্টিত পৰিছে আৰু মানুহৰ ঘৰ-বাৰী, তামোলবাৰী আদিৰ মাজেদি গৈছে। কিন্তু সেই মাটিৰ কাৰণে আজিলৈকে ক্ষতিপূৰণ দিয়া নাই। আশা কৰো সোনকালে ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ দিহা কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বেৰেঙ্গীৰ পৰা যিটো ৰাস্তা উত্তৰ পাৰেদি আহি ৰঙিয়াৰ ওচৰত National Highway ত লাগিছে সেইটো যদি নেফালৈকে গৈ চোৱা যায়, তেতিয়া নিৰাপত্তাৰ কামতো খাটিব আৰু সংৰক্ষণৰ কাৰণেও সুবিধা হব।

বৰপেটাৰ সৰভোগ সমষ্টিত নলজোৰা আৰু হাকোৱা নদীত দলং নাই। ইয়াত দলং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু দলং নোহোৱালৈকে ইঞ্জিন নাও চলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

Mr. SPEAKER: Your time is up.

*__Mrs. PRANITA TALUKDAR:__ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, P.W.D.ৰ প্ৰসঙ্গত আমাৰ বৰপেটা মহকুমাৰ বিষয়ে দুই এটা কথা কৈ মই সামৰণী মাৰিম।

সৰভোগৰ কমাৰগাওঁ-কাহিদাঙা ৰাস্তাটো P.W.D.য়ে কৰিছে। সেই ৰাস্তাটো আৰু ১২ মাইল আগবঢ়াই দিলে ভোটান পায়। সেই কাৰণে মই আশা কৰো সেই ৰাস্তাটোৰ এইখিনি বঢ়াই দিলে প্ৰতিৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো সহায় হব। গতিকে এই কামটো কৰিব বুলি আশা কৰে, তাৰ উপৰিও আমাৰ মহকুমাৰ ভিতৰৰ পৰা যিটো বগলামাৰী-বহণ P.W.D.ৰ ৰাস্তা আছে। তাৰ মানাহ নদীৰ দলং খনত ২।১ মাহ আগতে বহুতো মানুহ গৰু মৰিছিল। এই দলং খন কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈ কামৰূপ আৰু গোৱালপাৰা জিলাৰ বাইজৰ যোগাযোগৰ ব্যৱস্থা ইতিমধ্যে লোৱাৰ উপৰিও ১৯৬১ চনত এটা alignment সৰভোগ-শিলা কুটিৰে কৰিছে আৰু নতুন alignment মতে সেই ৰাস্তা হয়-প্ৰায় ৫০টা ভাজ হৈছে কিন্তু আগৰ alignment ৰে আৰু এটা ৰাস্তা আগৰ মতে কৰাৰ যাতে চেষ্টা কৰে।

১৯৪২ চনৰ জাতীয় আন্দোলনৰ সময়ত P.W.D. বাংলা এটা সৰভোগত হোৱা কথা আছিল যদিও আন্দোলনৰ কাৰণে হৈ নুঠিল সেই কাম যাতে সোনকালে হয়।

মই বিশেষ নকওঁ। আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে তৃতীয় পৰিকল্পনাত যি আচনি লৈছিল তাৰ যি কাম বাকী আছে, সেই কাম যাতে সমাধা কৰে আৰু পিছত ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰে।

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P.M.

(After lunch)

*__Shri PROMODE CHANDRA GOGOI:__ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগৰ শিতানত প্ৰতি বছৰে যি টকা ধৰা হয় সেই টকা যদি প্ৰকৃততে ৰাইজৰ উপকাৰৰ কাৰণে খৰচ কৰিলেহেতেন, অসমৰ যানবাহনৰ উন্নত ব্যৱস্থা হলহেতেন। এই বিভাগৰ বৃটিছৰ দিনৰ পৰাই বেয়া নাম আছিল। সেই বেয়া নাম এতিয়াও ৰৈ গৈছে। গতিকে মাদ্ৰাজ বিধানসভাত এসময়ত ভূতপূৰ্ব্ব Chief Minister য়ে এই বিভাগক Public Waste Department নামেৰে অভিহিত কৰিছিল।

আমাৰ ৰাজ্যত গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ভুলৰ কাৰণে, খাম খেয়ালীৰ কাৰণে যি অঘটন হৈছিল তাৰ সুবিচাৰ হোৱা নাই। ১৯৬৫-৬৬ চনত অসমৰ ৬খন দলং সম্পূৰ্ণ নৌহঁওতেই ভাঙি গল। আমাৰ ৰাইজৰ কিমান টকা অপব্যয় হল সেই কথা নকলেও হব। তাৰ বিচাৰ কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে এটা কমিটি গঠন কৰি দিছিল। এই তিনি বছৰে তাৰনো বিচাৰ কি হল ৰাইজে গম নাপায়। যদি Commissionৰ Report চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছে, ৰাইজে তাৰ ভু নাপায় কিয়? অসমৰ ৰাইজৰ টকা লৈ যি দলং কৰবলৈ লৈছিল তাৰ ফলাফল কি হৈছে চৰকাৰে সদনক জনাব লাগে। যিবিলাক বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰীৰ দোষৰ কাৰণে, দুৰ্নীতিৰ কাৰণে ৰাজহুৱা টকা অপব্যয় হৈছে, চৰকাৰে শাস্তিমলক ব্যৱস্থা লৈছে নে নাই সেইটো আমি জানিব বিচাৰো।

১৯৬৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত দিচাংমুখত যেতিয়া নাও ডুবি বহুত মানুহৰ মৃত্যু হৈছিল, যদিও চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা সেই দুৰ্ঘটনাত ৬।৭ জন মৰা কথা কৈছিল, প্ৰকৃততে আমাৰ হাতত যি তথ্য আছে সেইমতে ১০০ জনৰ অধিক মানুহৰ মৃত্যু হৈছিল। সেই ঘটনাৰো বিচাৰ বাইজক জনোৱা আমি গম নাপাও। সেই পৰিয়ালক আজিলৈ চৰকাৰে ক্ষতিপূৰণ দিয়া নাই। গড়কাপ্তানী বিভাগৰ নাৱত যদি কাৰবাৰ মৃত্যু হয় তাৰ ক্ষতি-পূৰণ দিয়া চৰকাৰৰ দায়িত্ব।

১৯৬৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত দিচাং ঘাটত নাও ডুবি বহুত লোকৰ প্ৰাণ হানি হল। এই দুৰ্ঘটনাত চৰকাৰে মাত্ৰ ৭।৮ জন লোকৰ মৃত্যু হৈছিল বুলি কৈছিল। প্ৰকৃততে আমি জনাত ৭।৮ জন নহয় তাত ১০০ জনৰো অধিক লোকৰ মৃত্যু হৈছিল। আজিলৈকে এই দুৰ্ঘটনাৰ সুবিচাৰ নহল। যিবিলাক মানুহে P.W.D.ৰ দোষৰ কাৰণে এই নাও দুৰ্ঘটনাত প্ৰাণ হেৰুৱালে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালবৰ্গক ক্ষতিপূৰণ দিয়া নহল। তাৰোপৰি এই দুৰ্ঘটনাৰ কিবা বিচাৰ হল নে? ইয়াৰ কাৰণে যদি দোষী সকলক শাস্তি নিদিয়ে আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালবৰ্গক ক্ষতি পূৰণ নিদিয়ে তেনেহলে আমাৰ ৰাইজৰ নিৰাপত্তা বল ক'ত? সেই কাৰণে মই কও P.W.D.এ যান বাহনৰ সুব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। আজিলৈকে মাত্ৰ ৬খন নাও P.W.D. ৰ আছে এই ঘাটত। যাত্ৰী সকলৰ অহা যোৱাৰ ব্যৱস্থা ভালকৈ কৰা নাই। এই বিভাগত ইমান টকা চৰকাৰে ৰাইজৰ সুবিধাৰ কাৰণে দিছে আৰু P.W.D.এ যদি যাত্ৰী সকলৰ যাতায়তৰ ভাল ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে এই বিভাগৰ কৰ্ম্মকৰ্ত্তা বা মন্ত্ৰী সকলৰ গাদীত থকাৰ অধিকাৰ নাই। এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথা ও জনাব খুজিছো যেP.W.D.বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকল আৰু মন্ত্ৰী সকলৰ আইনসঙ্গত উপাৰ্জ্জনতকৈ সম্পত্তিৰ পৰিমাণ বেচি। এই সম্পৰ্কীয় তথ্য আমাৰ হাতত আছে। ইয়াৰ সুবিচাৰ হব লাগে। যোৱা কুৰি বছৰত যি সকল P.W.D. ৰ মিনিষ্টাৰ আৰু সেই বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী আছিল আৰু আছে তেওলোকৰ সম্পত্তিৰ ন্যায়িক তদন্তৰ দৰ্কাৰ। এই বছৰ P.W.Dৰ কাৰণে ১৬ কোটি ৪৮ লাখ টকা বিচৰা হৈছে। এই বিৰাট পৰিমাণৰ টকা যাতে সদব্যৱহাৰ হয় তাৰ নিৰাপত্তা সদনে পাব লাগিব আৰু যাতে এই বিভাগৰ মন্ত্ৰী আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ জেপলৈ নাযায় তাৰ নিৰাপত্তা পাব লাগিব। এইটোও আজিৰ সদন আৰু ৰাইজে দাবী কৰে যে তেওঁলোকৰ সম্পত্তিৰ ন্যায়িক তদন্ত হওক। সেই তদন্তক্ৰমে যি সকলৰ সা-সম্পত্তি বেচি হয়, তেওঁলোকৰ শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰক আৰু সম্পত্তি বাজেয়াপ্ত কৰক।

তাৰ পিচত, কিছু স্থানীয় সমস্যাৰ কথা কও। এইটো অতি পৰিতাপৰ কথা যে শিৱসাগৰত যিবিলাক পুৰণি ঐতিহাসিক সম্পদ আছিল যোৱা কুৰি বছৰে তাৰ সংৰক্ষণ কাৰ্য্যত P.W.D. ব্যৰ্থ হৈছে। শিৱসাগৰ এসময়ত আহোম ৰজাৰ ৰাজধানী আছিল আৰু তাৰ ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ দ'ল-দেৱালয়, পুখুৰী এতিয়াও আছে। শিৱসাগৰ পুখুৰীৰ পাৰ, পকা কৰা দ'ল দেৱালয় সমূহৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। এই সম্পৰ্কত P.W.D. এ দুখন আচনি কৰিছিল আৰু চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছিল। চৰকাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই। গতিকে আমি বুজিব পাৰিছো যে, স্বাধীনতাৰ কুৰি বছৰেও চৰকাৰে এই ঐতিহ্যপূৰ্ণ বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ দ'ল দেৱালয়, পুখুৰী, ঘৰ আদি সংৰক্ষণ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা নাই।

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: **(Minister, Finance)** দেৱালয়ৰ আচনি গৃহীত হৈছিল নেকি?

Shri PROMODE CHANDRA GOGOI: আচনি দিয়া হৈছিল।

তাৰ পিচত শিৱসাগৰত প্ৰাকৃতিক গেচ বিলাক এনেয়ে পুৰি গৈছে: তাৰ ব্যৱহাৰৰ কোনো আচনি বা ব্যৱস্থা নাই। দিনৰ পাচত দিন, ৰাতিৰ পাচত ৰাতি সৰ্ব্বদায় জ্বলি জ্বলি নষ্ট হৈ গৈছে।

তাৰ পিচত 'অসম ট্ৰাঙ্ক ৰ'ড' টো ভালকৈ সংৰক্ষণ কৰিবলৈ চৰকাৰলৈ বহুবাৰ প্ৰতিবেদন কৰা হৈছে—দুখৰ কথা চৰকাৰে কাম কৰা নাই। এই জাতীয় পথটোৰ সংৰক্ষণৰ দৰ্কাৰ—এই কাৰণেই যে, ইয়াৰ ওপৰত ৰাইজৰ, পথিকৰ নিৰাপত্তা নিৰ্ভৰ কৰিছে। শিৱসাগৰৰ বাবুপটিত 'ফুট পাথ'ৰ কাৰণে ১ লাখ ৬১ হাজাৰ টকাৰ মঞ্জুৰ হৈছিল: কিন্তু দুখৰ কথা, এই 'ফুট পাথ' আজিলৈকে হোৱা নাই। ১৯৬৫ চনতে এই কাম চৰকাৰে হাতত লব লাগিছিল কিন্তু গত দুই বছৰতো এই কাম কিয় হোৱা নাই বুজিব নোৱাৰো। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে চৰকাৰে জাতীয় পথৰ উন্নয়নৰ কাৰণে যাত্ৰী সকলৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে যিখিনি কৰিব লাগিছিল সেইবিলাক কৰা নাই। তাৰ পিচত আন এটা কথা শিৱসাগৰৰ 'হাস্পাতালত' চাৰ্জ্জনৰ কোৱাটাৰ নাই। ১৯৬৪ চনতেই হাস্পাতালৰ ওচৰত মাটি লোৱা হৈছিল। P.W.D. ক দিয়া হল, ডাক্তৰৰ ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে কিন্তু আজিলৈকে কাম আৰম্ভ নহল। মাজতে P.W.D.এ এই মাটি Transport organisationক গেৰেজ কৰিবলৈ দিলে। মই এই বিষয়ে এটা প্ৰশ্নও কৰিছিলো। উত্তৰ কিয় পোৱা নাই। আমি দেখিছো তাৰ গেৰেজ আছে, কিন্তু এতিয়া সেই মাটিৰ ওপৰৰ পৰা 'গেৰেজ' উঠাই দি চফা কৰিছে। ইয়াত P.W.D.এ ডাক্তৰৰ ঘৰ নকৰি কোম্পানীক মাটি দি তাৰ অপব্যৱহাৰ কৰিছে।

গড়কাপ্তানী বিভাগৰ প্ৰধান কাম হৈছে যাতায়াতৰ উন্নতি কৰি জনসাধাৰণৰ সুবিধা কৰা। কিন্তু যোৱা ২০ বছৰে এই যাতায়াতৰ যি ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল সেই বোৰ কৰা দেখা নাই। সেই কাৰণে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো। এই বিভাগক যি ধন খৰচ কৰিবলৈ দিছে সেই ধন খৰচ কৰিছে হয়, কিন্তু সেই অনুপাতে কাম হোৱা নাই আৰু বেচিভাগ টকা কৰ্মচাৰী সকলৰ জেপত সোমাইছেগৈ। গতিকে এই বিভাগটো নতুনকৈ সংগঠন কৰি নতুন উদ্যমেৰে কামত হাত দিলেহে সফলতা লাভ কৰিব পাৰিব।

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

*Shri UTTAM CHANDRA BRHAMA: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগৰ কাৰণে যি মঞ্জুৰী বিচাৰিছে মই তাত সমৰ্থন জনাইছো। ৰাস্তাৰ কথা কবলৈ যাওঁতে মই এটা কথা কব খোজো যে যেতিয়া ইংৰাজৰ শাসন আছিল তেতিয়া মই ছাত্ৰ আছিলো। তেতিয়া ৰাস্তাৰ অৱস্থা ইমান বেয়া আছিল যে সেইটো এতিয়া কল্পনাকে কৰিব নোৱাৰি। তেতিয়া শ্ৰদ্ধেয় শ্ৰীমেধি ডাঙৰীয়াই গছৰ তলত মিটিং পাতিছিল আৰু ৰাস্তাইদি মটৰেৰে যাব নোৱাৰিছিল। কিন্তু এতিয়া ২০ বছৰৰ পিছত মই ভালকৈ অনুধাবন কৰো যে সচাকৈয়ে যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত আমি বহু উন্নত। National Highway আছিল মাত্ৰ ৪৬২ মাইল, এতিয়া হৈছে ২১৫৫ মাইল। তেতিয়া ৮৫১ মাইল ৰাস্তাত মটৰ চলিব পাৰিছিল আৰু এতিয়া ৭৮২৮ মাইল।

আমাৰ অসম ভাৰতৰ বাকী অংশৰ লগত সংকীৰ্ণ এটা ৰাস্তাৰে লগ হৈ আছে। এতিয়া ভাৰত চৰকাৰে এটা National Highway দিছে অসমৰ লগত সংযোগ স্থাপনৰ বাবে। এই ৰাস্তাইদি অসমৰ লগত যোগাযোগ সহজ আৰু চমু হব। ইয়াৰ পৰা অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ সুবিধা হব। এই Highwayৰ লগত ভটানকো সংযোগ কৰিবৰ কাৰণে ভটান চৰকাৰৰ লগত আদান প্ৰদান কৰা হৈছে। গোলোকপুৰৰ পৰা যদি ভটানলৈ ৰাস্তা এটা হয় তেন্তে তাৰ পৰা অসমলৈ যথেষ্ট পৰিমাণৰ বস্তু আহিব আৰু ভূটানৰ ৰাইজেও লাগতিয়াল সকলো বস্তু অসমৰ পৰা কিনিব পাৰিব।

* Speech not corrected.

এইদৰে আমি যদি চিন্তা কৰি চাওঁ, তেনেহলে অসম চৰকাৰে স্বাধীনতাৰ পিচত সমৰ্থ অনুসাৰে কাম কৰিছে। অৱশ্যে মই নকওঁ যে অসমত যাতায়াতৰ যি ব্যৱস্থা হব লাগে, উন্নতিৰ কাৰণে যি সংযোগ হব লাগে, সেইমতে হৈছে—বহুত ঠাই এতিয়াও অসমত আছে যিবিলাকত ৰাস্তা হোৱা নাই। মোৰ সমষ্টিৰে এটা কথা কব খুজিছো। আমাৰ ভূটান দেশত এখন ঠাই আছে। তাত আৰু এখন বজাৰ কৰিলে ব্যৱসায় চলিব আৰু ভাৰত আৰু ভূটানৰ সম্বন্ধ উন্নত হব। আমি যদি এটা ভাল ৰাস্তা কৰি দিব পাৰো তেন্তে সম্বন্ধ ভাল হব।

আমাৰ যিবিলাক অন্যান্য অঞ্চল আছে, তাত এতিয়াও যথেষ্ট পৰিমাণে ৰাস্তা নাই। মোৰ সমষ্টিত আজিলৈ ভাল ৰাস্তা এটা হোৱা নাই। ইয়াত উন্নতি কৰিবলৈ বহুতো ৰাস্তা আছে।

Mr. DEPUTY SPEAKER: আপুনি আগতে ৰাস্তা হৈছে বুলি কৈছে, এতিয়া কিয় কৈছে যে হোৱা নাই?

Shri HIRALAL PATWARY: মাননীয় সদস্যই কৈছে তেওঁৰ সমষ্টিত ৰাস্তা হোৱা নাই, অন্য সমষ্টিত ৰাস্তা হৈছে।

***Shri UTTAM CHANDRA BRAHMA:** আমাৰ তাত থকা ৰাস্তা বোৰৰ কাম হাতত ললে বহুত কাম হব। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ প্ৰথমতে জনজাতীয় অঞ্চলৰ বহুত টকা Surrender কৰা হৈছে। আমাৰ পৰিকল্পনাত সকলো বিভাগতে যি টকা বৰাদ্দ কৰা হয়, নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত ব্যয় কৰিব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ে চোকা দৃষ্টি ৰাখিব বুলি আশা কৰো।

ট্ৰাইবেল অঞ্চল কৃষিপ্ৰধান অঞ্চল। সেই অঞ্চলৰ ৰাস্তা ঠিকমতে হলে কৃষক সকলে যথেষ্ট উৎপাদন কৰিব। মন্ত্ৰী মহোদয়ে সেই বিষয়ে চোকা দৃষ্টি ৰাখিব বুলি আশা কৰো।

শেহত মই সমৰ্থন কৰি সামৰণী মাৰিলো।

***Shri KABIR CHANDRA ROY PRADHANI:** উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিছো। গড়কাপ্তানী বিভাগটো Public Waste Deptt. বুলি কোৱা কথা ঠিকেই হৈছে। ৰাস্তাৰ নামত টকা খৰচ কৰা হয়, কিন্তু প্ৰকৃত কাম নহয়। ১৭১ মাইলত ৩১ National High Wayৰ গৰাখহনীয়া মন্ত্ৰীক মই কৈছিলো Contractorক এনেয়ে টকা দি খৰচ কৰে কিন্তু ৰাইজে নদী ভঙনীয়া ঠিক কৰাৰ আশা নকৰে। প্ৰায় ১০০০ বিঘা মাটি নষ্ট হৈছে। খেতি নষ্ট হৈছে, কোটি টকাৰ সম্পত্তি নষ্ট হৈছে।

এই বিভাগৰ Technician ক আমি কৈছিলো আৰু তেতিয়া তেওঁলোকে কৈছিল, যে ৰাস্তা কেনেকৈ বান্ধিব লাগে সেইটো আমি জানো। এতিয়া এনেয়ে লাখ লাখ টকা নষ্ট হল। মন্ত্ৰীয়ে ১৭১ মাইল National High-Way ত কিমান টকা প্ৰয়োজন হৈছে সেইটো বাহিৰ কৰিব। এক কোটিৰো বেচি টকা খৰচ হৈছে, ৰাস্তা ৰক্ষা হলে নপৰিল। কাম নহলে ইমান বেচি টকা ধৰি লাভ কি? গাঁৱৰ মানুহৰ কৃষিজাত বস্তু টাউনলৈ অনাৰ কোনো ৰাস্তা নাই। গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। মাত্ৰ টকা খৰচ হৈছে। ৰাস্তা নোহোৱাটো ৰাস্তাত টকা খৰচ হৈছে।

* Speech not corrected.

এই বিভাগৰ ৰাস্তাৰ যিবিলাক শ্ৰমিক বাহিনী আছে, Overseer, S. D. O.ৰ ইচ্ছা অনুসাৰে পইছা দিয়ে, Rate অনুসাৰে নিদিয়ে। সপ্তাহত যি পইছা পাব লাগে সেইটো নাপায়। সপ্তাহত এদিন ছুটি আৰু এদিন Half পাব লাগে। সেইটো নাপায়। Muster Roll ত যদি তেওঁলোকক দিয়া নহয় তেন্তে তেওঁলোকে দৰমহা নাপায়। ইমান বিলাকৰ টকা এদিনৰ কাটিলে Departmentৰ লাভ কি হব ? গতিকে যত লাখ লাখ টকা খৰচ হৈছে তাত শ্ৰমিক বাহিনীক এনেকৈ বঞ্চিত কৰা উচিত নহয়।

মাষ্টাৰ ৰল'ত থকা মানুহ বিলাকক সপ্তাহত এদিন ছুটি দিব লাগে। এই কাৰণে তেওঁলোকে এদিনৰ পয়ছা দিব লাগে। এইদৰেই লাখ লাখ, কোটি কোটি টকাৰ অপব্যয় হৈছে।

শ্ৰমিক বাহিনাৰ পৰা ঠিকাদাৰ বিলাকে টকা লুটি-পুটি খাব খোজে। এই মানুহ বিলাকে আচলতে পয়চা পাইছে নে নাই চৰকাৰে চাব লাগে। কাৰণ আমি জনাত এই মানুহবোৰে পয়চা নাপায়। ঠিকাদাৰে মাৰি দিয়ে। ইয়াৰ সুব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমি দেখা পাইছো যে D. C. C. ৰ প্ৰেচিডেণ্ট আদিৰ সুবিধাৰ কাৰণে তেওৰ প্ৰিয় সকলে বেচি কাম পায়।

Shri SYED AHMED ALI (Minister of State, P. W. D.): Sir. This is not the fact. I protest against it because I happened to be President of the District Congress Committee.

(A voice : মিনিষ্টাৰ ডাঙৰীয়াৰ গাত লাগিছে বোধহয়)

Shri KABIR CHANDRA ROY PRADHANI: প্ৰকৃত শ্ৰমিক-বাহিনীৰ গঠনৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। আগৰ বিলাক নাকচ কৰি নতুনকৈ সংগঠন কৰিব লাগে। ইয়াত বহুত খাম-খেয়ালি হৈছে। বহুতো মানুহে শ্ৰমিক বাহিনী গঠন কৰে নিজৰ মানুহ লৈ আৰু এই দৰে আচল শ্ৰমিক সকলৰ স্বাৰ্থ নষ্ট কৰে। পাকিস্থান সীমান্তৰ অঞ্চল সমূহৰ ৰাস্তা সমূহ ইমান বেয়া যে মানুহে খোজ কাঢ়ি যাব নোৱাৰে। এই অৱস্থা সকলোৱে দেখিছে। গাড়ী যাব নোৱাৰে। গোলোকগঞ্জ থানাৰ অন্তৰ্গত এই অঞ্চল আৰু ইয়াত থকা নদীৰ ওপৰত দলং লাগে। সেই দলঙৰ অভাৱত মানুহৰ অসুবিধা হৈছে।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

এই সীমান্ত অঞ্চল বিলাকৰ চলাৰ পথ বিলাকৰ উন্নতি কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব বুলি আশা কৰিলো। ভাৰগোজা দলংখন বহল কৰাৰ প্ৰস্তাৱ আছিল কিন্তু তাক কৰা নহল। ৰাস্তাটোৰ diversion এনেভাৱে কৰিছে যে পাকিস্থান সীমান্ত পাই গৈছে। এইটো ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ ভুল যেন পাইছো। বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষই এইবিলাক ভুলৰ যাতে সমাধান হয়, তাৰ ব্যৱস্থা লব লাগে। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

(Mr. Speaker in the Chair)

Shri ZAHIRUL ISLAM: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কয়েকদিন আগে বিরোধী পক্ষের আপত্তি সত্বেও পার্লামেন্টে জরুরীকালীন আইনের মেয়াদ বাড়িয়ে নেবার সিদ্ধান্ত হয়েছে। সেদিন মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ও বলেছেন, আসাম বহিঃশত্রুর দ্বারা পরিবেষ্টিত এবং সেজন্য আমাদের হুঁশিয়ার থাকা দরকার। শুধু রাজনৈতিক কারণেই এই সমস্ত হুঁশিয়ারী দেওয়া হয় না, সত্যই সরকার এবিষয়ে আন্তরিক।

* Speech not corrected.

কার্য্যক্ষেত্রে সরকারী বক্তৃতা আর কাজের মধ্যে কোনও মিল নেই। সীমান্ত অঞ্চলের যোগাযোগ ব্যবস্থা আর রাস্তাঘাটের কথায় আসা যাক। বিশ বছরের ইতিহাস চূড়ান্ত বঞ্চনার ইতিহাস। আমরা দেখছি একদিকে যেমন জরুরীকালীন অবস্থাকে নতুন করে জীবন দানের চেষ্টা হচ্ছে---অন্যদিকে তেমনি তার মোকাবিলা করার জন্য যে ব্যবস্থা প্রয়োজন তার কোনটাই করা হচ্ছে না। আমি বিশেষ করে সীমান্তের একটি গুরুত্বপূর্ণ এলাকা মানকাচার অঞ্চল সম্বন্ধে বলতে চাই। এখানকার রাস্তাঘাটের অবস্থা কি? গোয়ালপাড়া জেলা সর্ব্বদাই---গত বিশ বছরে সর্ব্বক্ষেত্রে সরকারের কাছ থেকে বিমাতা-সুলভ ব্যবহার পেয়ে এসেছে। এই জেলার দক্ষিণ দিকে মানকাচার-দক্ষিণশালমারা সীমান্ত অঞ্চলের দিকে আমি সরকারের দৃষ্টি আকর্ষণ করতে চাই।

ছোট অথচ গুরুত্বপূর্ণ মানকাচার সহরের কথাই ধরুন, দেড়ফুট দু'ফুট মাটি দিয়ে যদি এটাতে পিচ দেওয়া হয়, তাহলে বন্যার হাত থেকে মানুষ বাঁচতে পারে। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, নিজে গিয়ে মানকাচারের রাস্তাঘাটের অবস্থা দেখে এসেছেন। পি, ডব্লু, ডি, মন্ত্রীও সেদিন নিজের চোখে দেখে এসেছেন। বহুদিন থেকে জনসাধারণের দাবী---একটা রিং বান্ধ দিয়ে মানকাচারকে রক্ষা করা হোক। এই রিং বান্ধ হলে পাকিস্থানী, চুরি-ডাকাতির হাত থেকেও এই সহর রক্ষা পাবে। আজ পর্য্যন্ত সরকার এদিকে দৃষ্টি দেওয়ার প্রয়োজন বোধ করেন নি। সরকারের লজ্জিত হওয়া উচিত---অবশ্য যদি লজ্জা থাকে---যে এই অঞ্চলে traffic বা গাড়ী চলাচলের উপযোগী একটা রাস্তাও নেই।

মানকাচার-হেলিডিগঞ্জ বান্ধ সড়কের কথায় আসুন। ১৯৬০-৬১ সালে ১৪ মাইল রাস্তার কাজ সুরু হয়। আজ পর্য্যন্ত এই রাস্তা গাড়ী চলাচলের উপযুক্ত হয় নাই।

১৯৫৭ সনে জনজাতি অধ্যুষিত অয়োডোবা-পিপুলবাড়ী রাস্তা সুরু হয়। এই রাস্তার দূরত্ব ৭ মাইল। গাড়ীতো দূরের কথা মানুষ পায়ে হেঁতেও এই রাস্তায় যেতে পারে না।

পিপলবাড়ী-দিয়ারা রোড সুরু ১৯৫৬ সনে। সাত মাইল রাস্তা। একই অবস্থা---না গাড়ী, না মানুষ। গুরুত্বপূর্ণ ধানুয়া-কাঠালবাড়ী রোড। পৌণে দু'মাইল হয়েছে---বাকীটা কখন হবে একমাত্র পি, ডব্লু, ডি, জানেন।

এরপরে আসা যাক---হ্যালিডেগঞ্জ-হাজিরহাট ভায়া সুখচর রোড। হাজিরহাট বাদ পড়েছে যদিও নামে আছে। এই রাস্তার শুধু দুই মাইল হ্যালিডেগঞ্জ-সুখচর---১৯৫৭ সন থেকে চলেছে। P. W. D. কতো কর্ম্মতৎপর---আজ দশ বছরেও এই দুই মাইল রাস্তা মানুষ বা গাড়ী চলাচলের উপযোগী করতে পারলেন না। মন্ত্রী মহোদয় নিজেও দেখে এসেছেন। সুখচর অঞ্চলের সঙ্গে দেশের অন্যান্য অঞ্চলের যোগাযোগের জন্য এটাই একমাত্র রাস্তা। এর চাইতে লজ্জাজনক আর দুর্ভাগ্যজনক আর কি হতে পারে ?

স্যার, এবারে আরো কিছুটা গুরুত্বপূর্ণ সমস্যায় আসা যাক। State Reorganisation বা রাজ্য পুনর্গঠন সংক্রান্ত ব্যাপারে আলোচনার জন্য বিধান সভার মাননীয় সদস্যরা দিল্লী যাচ্ছেন। সেখানে হয়তো কোনরকম সিদ্ধান্ত হতে পারে। জানি না সিদ্ধান্ত নেওয়া হলে---কি ধরণের সিদ্ধান্ত নেওয়া হবে। রাজ্য পুনর্গঠনের পরিপ্রেক্ষিতে মানকাচার অঞ্চলের কথা গভীরভাবে বিবেচনা করা প্রয়োজন। এই সমষ্টির লোকের

এমন কোনো উপায় নাই—এমন কোনো রাস্তা সরকার করেন নি—যার দ্বারা গারো-পাহাড়ের বাইরে, আসামের অন্যান্য অংশের সঙ্গে যোগাযোগ রক্ষা করা সম্ভব। মানকাচার থেকে বার হতে হলে---গারোপাহাড়ের রাস্তা দিয়ে যেতে হবে। আমি দাবী করবো---বিকল্প একটা রাস্তা করা হোক যাতে গারোপাহাড়ের উপর দিয়ে না গেলেও চলবে। জনসাধারণের পক্ষ থেকে বহুদিন থেকে একটি রাস্তার প্রস্তাব আছে। দক্ষিণ শালমারা থেকে মলাখাওয়া পর্য্যন্ত এই দশ মাইল একটি বান্ধ-কাম-রোড দরকার। এই রাস্তা মানকাচার থেকে শুধু অবশিষ্ট আসামের সংযোগ রক্ষাই করেবনা—বন্যার কবল থেকে হাজার হাজার একর মাটিও রক্ষা পাবে।

মানকাচার-দক্ষিণ শালমারার ইতিহাসে সরকারী বৈষম্য আর বঞ্চনার শেষ নাই। পার্ব্বত্য অঞ্চলের সুবিধার জন্য গারোপাহাড়ে নতুন Hills Division করা হয়েছে—এতে আমাদের আপত্তির কোন কারণ নেই। এতোদিন মানকাচার অঞ্চলের রাস্তাঘাট P. W. D. তুরা নর্থ ডিভিজনের under এ ছিল। এখন প্রস্তাব করা হয়েছে---একেবারে এক কলমের খোঁচায় গোয়ালপাড়ার Headquarters করার জন্য। গোয়ালপাড়া মানকাচার থেকে ১০০ মাইলেরও উপর। সুতরাং নতুন বঞ্চনার ইতিহাস সুরু হচেছ। আমি মাননীয় মন্ত্রীমহোদয় তথা সরকারের কাছে জনস্বার্থের খাতিরে প্রস্তাব রাখছি—মানকাচার ও দক্ষিণশালমারা এই দুই সমষ্টিকে নিয়ে মানকাচার ও দক্ষিণ শালমারায় P. W. D. Division ও Subdivision খোলা হোক। আশা করি এই অঞ্চলের প্রতি বিশ বছরের অবহেলার ইতিহাস চিন্তা করে সরকার অন্ততঃ এইটুকু বিবেচনা করবেন।

স্যার, এই বিংশ শতাব্দীতে মানুষ চাঁদে যাওয়ার তোড়জোড় করছে। রকেট ঘণ্টায় বিশ হাজার বাইশ হাজার মাইল চলছে। আমাদের কোথায় রাখা হয়েছে? ধুবড়ী আমাদের জেলা সদর—সোজা রাস্তায় দূরত্ব মাত্র চল্লিশ মাইল। সরকারী কৃপায় এই চল্লিশ মাইল এখন ৬২ মাইলে পরিণত হয়েছে। বছরের অধিকাংশ সময়েই ধুবড়ী যাওয়া চাঁদে যাওয়া থেকেও কঠিন। অনেক সময় দুই দিনেও সেখানে পৌঁছা যায় না। সরকার নির্ব্বিকার—বঞ্চনার ইতিহাস আরও বড় করা হবে?

স্যার, এরপরে আসা যাক—ধুবড়ী-ফকীরগঞ্জের পারাপারের ব্যাপারে। ব্রহ্মপুত্র এখানে এপার ওপার ৬ মাইলেরও বেশী। বিভিন্ন জায়গায় পারাপারের জন্য সরকার Steamer এর ব্যবস্থা করেছেন। কিন্তু এখানে সেই মান্ধাতার আমলের ব্যবস্থা। সম্ভব সরকার এটাকে ব্রহ্মপুত্র নদী হিসাবে ধরে না। আমি দাবী করবো জনস্বার্থের খাতিরে অবিলম্বে ধুবড়া-ফকীরগঞ্জ পারাপারের জন্য ষ্টীমারের ব্যবস্থা করা হোক। প্রতিরক্ষা বিভাগের দেওয়া দশটা ষ্টীমার আসাম সরকারের হাতে আছে। তাঁর একটা এখানে চালু করা হোক।

স্যার, সব শেষে আমি Muster Roll শ্রমিকদের সম্বন্ধে কিছু বলতে চাই। এই হতভাগ্য শ্রমিকরা সারাদিন অক্লান্ত শ্রমের পর দৈনিক ৩,২৫ পয়সা হিসাবে মাসে ৯৭'৫০ টাকা পায়। পূর্ব্বে তাদের রবিবারের ছুটি ছিল না। রবিবারের কাজের জন্য অতিরিক্ত বেতন এবং বছরে ৫ দিন Festival এর জন্য বেতন দেওয়ার সরকারী সিদ্ধান্ত কার্যকরী না হওয়া অত্যন্ত দুর্ভাগ্যজনক। তুরা P. W. D.র North Division আজ পর্যন্ত এই বাকী বকেয়া, পাওনা কেন Muster Roll শ্রমিকদের দেন নাই—তা' আমর জানিনা। মন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করবো এই হতভাগাদের দিকে যেন দৃষ্টি দেন —যেন তারা তাদের বকেয়া বেতন অতি শীঘ্রে পেতে পারে। এই শ্রেণীর কর্ম্মীদের স্থায়ী করা প্রয়োজন। সরকার কি এই বিষয়ে ব্যবস্থা গ্রহণ করবেন?

এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করতে চাই।

***Dr. BHUMIDHAR BARMAN :** উপাধ্যক্ষ মহোদয়, P. W. D. ৰ কাৰণে যি দাবী কৰিছে মই সেইটো সমৰ্থন জনাইছো । আমাৰ ৰাস্তাবোৰৰ অৱস্থা শোচনীয় আৰু তাক ভাল কৰিবলৈ হলে যথেষ্ট টকা লাগে । গতিকে মই টকা কমোৱাত নহয় বৰঞ্চ বঢ়োৱাৰ পক্ষপাতিহে । সেই কাৰণে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো বিৰোধীতা কৰিছো ।

চৰকাৰে ৰাস্তাৰ কাৰণে যথেষ্ট টকা খৰচ কৰিছে আৰু দিনকদিনে ৰাস্তাৰ অৱস্থা ভাললৈ আহিছে । কিন্তু এই শিতানত যিমান টকা খৰচ কৰিছে আজি সিমান কাম হোৱা নাই । যিবোৰ ৰাস্তা কৰিছে সেই ৰাস্তাবোৰ অসম্পূৰ্ণ কৰি ৰাখিছে । তাৰ ফলত ইমান টকা ব্যয় কৰি কৰা ৰাস্তাটো ৰাইজৰ ব্যৱহাৰৰ উপযোগী নহয় বৰঞ্চ অসুবিধাহে হয় । মোৰ সমষ্টিৰ শলমাৰা ৰাস্তাটো দুইফালৰ পৰা কৰি আনি মাজতে বন্ধ হৈ গল । তাৰ ফলত ৰাস্তাটো কামত অহা নাই আৰু যাতায়াতৰ অসুবিধাহে হৈছে । আশা কৰো এনে ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে মনোযোগ দিব লাগে । চামতা-ৰামপুৰ ৰাস্তাটো ১।। মাইলমানৰ কাৰণেই বন্ধ হৈ আছে । সেই অঞ্চলৰ মানুহৰ নলবাৰীৰ লগত যোগাযোগৰ বৰ অসুবিধা হৈছে ।

এতিয়া দলঙৰ কথা কওঁ । এটা ৰাস্তা মাত্ৰ এখন দলঙৰ অভাৱতে গোটেই ৰাস্তাটো এনেই আছে । তাৰ ফলত যাতায়াত কৰিবলৈ বহুত দূৰ ঘূৰি যাব লাগে । আৰু গাড়ীৰে যাবলৈকো বহু petrol নষ্ট হয় । গতিকে আশা কৰো দলং খনৰ কাম সোনকালে সম্পূৰ্ণ কৰি ৰাইজক যাতায়াতৰ সুবিধা কৰি দিব ।

তেনেকুৱা কৰিলে আমাৰ আগৰ যিবিলাক ৰাস্তাত টকা খৰচ কৰা গৈছে তাৰ সাৰ্থকতা হব । আমাৰ ৰাস্তা, দলং আদিৰ যিবিলাক কাম P. W. D. ৰ জৰিয়তে হয়, তাত ঠিকাদাৰে যিমান কাম কৰিবলৈ সক্ষম তাতকৈ বেচি কাম দিয়া কাৰণে কাম নহয়, তাৰপৰা পইছাৰো ক্ষতি, টকাৰো ব্যয় । জাগাৰা-মুকালমুৱা ৰাস্তাৰ দলং এখন নকৰা কাৰণে যাতায়াতৰ অসুবিধা হৈছে । এই দলংখনত কেইবামাহো লাগিল । ঠিকাৰ অসুবিধাৰ কাৰণে হওক বা যি কাৰণে হওক এই ৰাস্তা কেইবামাহো নষ্ট হৈ পৰি আছে । ডাক্তৰ আদিৰ অহাযোৱাৰ অসুবিধা । এনে ধৰণৰ বেমেজালিত চকু দিবলৈ প্ৰত্যেক ঠাইতে একোটা Advisory Body কৰিব লাগে ।

(Mr. Speaker in the Chair).

***Shri RAMESH MOHAN KOULI:** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ সমৰ্থনত মই P. W. D. বিভাগৰ বিষয়ে কেইটামান কথা কব খুজিছো । এই বিভাগটো এটা দৰকাৰী বিভাগ আৰু বৃটিছৰ দিনৰ পৰা চলি আহিছে । কিন্তু বেচিকৈ সমালোচনা কৰিলে কিজানি চৰকাৰে আমাৰ ৰাস্তাৰ কাম হাতত নলয় ? বিশেষকৈ মোৰ ধেমাজী সমষ্টিটো এটা উপমন্ত্ৰীৰ সমষ্টি আছিল। ধেমাজী আৰু ঘিলামাৰা Division খোলা হৈছে। দেখাত ৰাস্তা-ঘাটৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। এটা মাত্ৰ Subdivision কৰিছে। ইমান পিচপৰা অঞ্চলটোৰ ৰাস্তা ঘাটৰ উন্নতিৰ আচনি লোৱা নিতান্ত প্ৰয়োজন, যোৱা ২০ বছৰে ৰাস্তা পদুলী বহুতো হৈছে। ডিব্ৰুগৰতো বহুত ৰাস্তা হৈছে কিন্তু সেই ৰাস্তা নামত। চহকী নাযায় ঘিণত, দুখীয়া নাযায় ভয়ত, আধা কৰি পেলাই ৰাখিছে। উত্তৰ লক্ষীমপুৰতো তথৈবচ। সোৱনশিৰি দলং, নৰৈৰ দলং যিখনেৰে গাড়ী ঘোৰা অহা যোৱা কৰিছিল, তাৰ এতিয়াও ভঙা অৱস্থা। এটা ৰাস্তা ৫।৬ বছৰ আগতে Tusker Divisionক হস্তান্তৰ কৰিছিল, সেই ৰাস্তাৰে তেওঁলোকৰ ইচ্ছা হলে গাড়ী ঘোৰা আহিবলৈ দিয়ে। তেওঁলোকে ৬ মাইল ৰাস্তা বন্ধ কৰি থয়। এই কথা যোগান মন্ত্ৰী, ৰাজহ মন্ত্ৰী আৰু পঞ্চায়ত মন্ত্ৰীক মই জনাইছিলো। এনে অৱস্থাত ৰাইজ

*Speech not corrected.

আৰু মিলিটাৰীৰ মাজত মৰামৰি হব পাৰে। ইয়াৰ এটা সোনকালে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আপুনি নিশ্চয় জানে ডিব্ৰু-সোণাৰী ফেৰীৰ কথা। তাৰ অসুবিধা বিভাগক জনোৱা হৈছে। যিখন নৈৰ ঘাটত এসময়ত স্বৰ্গীয় জীৱন ফুকন, শ্ৰীঅমিয় দাস আদিৰ জীৱন বিপন্ন হৈছিল তাতো একো কৰা নাই। মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰত Special নাও চলাই আছে আৰু সদায় এটকা প্ৰত্যেক অফিচাৰৰ পৰা লৈছে। চৰকাৰী ৰেট ৫৬ পইচা; সেইটো P. W. D. মন্ত্ৰীয়ে জনাইছে। সিদিনা P. W. D. নাও থকা স্বত্বেও ব্যক্তিগত নাওত বহুত মানুহ পাৰ কৰিছে। D. C. য়ে Phone কৰি মুখ্য মন্ত্ৰীক জনোৱা বুলি কৈছে; D. C.ক প্ৰত্যাখান কৰিছে। আজি ২ বছৰ ব্যক্তিগত নাও চলাই আছে।

মুখ্যমন্ত্ৰীৰ অৰ্ডাৰ ডেপুটি কমিচনাৰে অৱহেলা কৰিছে। এই কথা মই আগতে জনাইছো। ইয়াৰ ব্যৱস্থা সোনকালে কৰিব লাগে। নহলে তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া বেয়া হব পাৰে।

(সময়ৰ সংকেত)

যিবিলাক নাও P. W. D.এ দিছে সেইবিলাক অতি পুৰণা। দিচাংমুখৰ নাও দুৰ্ঘটনাত যি খন নাও ভাগিছিল—সেইখন শিমলু কাঠৰ আছিল। P. W. D.ৰ দোষৰ কাৰণেই এই দুৰ্ঘটনা হল। এনে দুৰ্ঘটনা চেখোৱাতো হৈছে। ডিব্ৰুগড়-সোণাৰী ঘাটতো হব পাৰে।

(সময়ৰ সংকেত)

কাজেই ৰাস্তাবিলাক, পাৰ নাওবিলাকৰ যদি উন্নতি কৰা নহয়—তেন্তে সেই অঞ্চল-বাসী সকলৰ কি অৱস্থা হব কব নোৱাৰি। এই বিলাকৰ প্ৰতিকাৰ কৰিব লাগে।

Mr. SPEAKER: Shri Pitsing Konwar will speak. I hope the hon. Members have realised that we are behind the schedule alr ady. 6 days behind the schedule.

***Shri PITSING KONWAR;** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, P. W. D. বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অনা মঞ্জুৰীটোৰ ওপৰত বহুতো আলোচনা হৈছে। আচৰিত কথা যে মিউনিচিপালিটিৰ ভিতৰত থকা P. W. D.ৰ ৰাস্তাবিলাক P. W. D. এ কৰা নাই। এই বিলাক সকলোৱে দেখিছে। মন্ত্ৰী মহোদয় সকলেও দেখিছে। মিউনিচিপালিটি কি চৰকাৰৰ বাহিৰ নেকি? টাউনৰ নাগৰিক যি সকল, তেওঁলোকে টেকচ আদি দিয়ে আৰু তাৰ পৰা মিউনিচিপালিটিয়ে বিভিন্ন কাম কৰে। আকৌ মিউনিচিপালিটিৰ ভিতৰত থকা P. W. D. ৰ কাম বিলাক P. W. D. এ নকৰে। এনেকুৱা কিমান যে ৰাস্তা আছে যিবিলাক মিউনিচিপালিটিয়েও নকৰে, P. W. D. এ ও নকৰে। উভয়ে কয় তেওঁলোকৰ নহয়। এইবিলাক উচিত কথা নহয়। এইবিলাক কাম নকৰাৰ ফলত মানুহৰ বহু অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে। ডাঙৰ ডাঙৰ কিছুমান খাল হৈছে ৰাস্তাৰ ওপৰত যাৰ ফলত তাত ভয়ঙ্কৰ দুৰ্ঘটনা হব পাৰে—যান-বাহনৰ। বিশেষকৈ ভয় হয় মন্ত্ৰী মহোদয় সকলৰ মটৰ ভ্ৰমণৰ কালত। এই ৰাস্তা বিলাক ভাল কৰিলে তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ লগতে ৰাইজৰো সুবিধা হয়। যিবিলাক ৰাস্তা কৰিছে সেইবিলাক অলপ কৰিছে, অলপ নাই কৰা। এইবিলাক ৰাস্তা সোনকালে সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে। মোৰ সমষ্টিত দুটা ৰাস্তা যেনে—

(১) জালুকগুটি—লাহৰি ঘাট; (২) বিনাৰা ব'ড;

---

*Speech not corrected.

এই ৰাস্তাৰ কাৰণে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে কিন্তু ৰাস্তা হোৱা নাই। ৫।৬ মাইল মান হৈছে, বাকীখিনি হোৱা নাই। মোৰ সমষ্টিৰ মাজেদি আৰু এটা বিকল্প ৰাস্তা গৈছে, গুৱাহাটিলৈ আহোতে পায়। বাৰিষা কালি এই ৰাস্তা লাগে। বাৰিষা কালত ৰহা-মৰিগাও-জাগিৰ'ড ৰাস্তাই আহিব লাগে। ইয়াত ডাঙৰ ডাঙৰ বহুতো গাত ওলাইছে। এইটো বৰ দৰকাৰী ৰাস্তা। ইয়াৰ উন্নত অৱস্থা কৰা দৰকাৰ। নহলে নানা ধৰণৰ দুৰ্ঘটনা ইয়াৰ ওপৰত হব পাৰে।

তাৰ পিচত T. A. D.ৰ ৰাস্তা বিলাক অসম্পূৰ্ণ হৈ আছে আৰু এই বিলাক সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে। আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ ৰাস্তা বিলাক টকা কমৰ কাৰণে কৰিব নোৱাৰে। এই ৰাস্তা বিলাক হয় P.W.D.এ কৰিব লাগে, নহলে আঞ্চলিক পঞ্চায়তক অধিক টকা দিব লাগে যাতে পঞ্চায়তে কৰিব পাৰে। আকৌ দেখা গৈছে দলং নোহোৱাকৈয়ে দলঙৰ টকা payment হৈছে। কমিউনিটি প্ৰজেক্টৰ ঘৰ বিলাক নষ্ট হব ধৰিছে; কাৰণ মেৰামতি কৰা হোৱা নাই।

তাৰ পিচত আমি দেখা পাও, অসমীয়া ঠিকাদাৰ সকলক বিভাগীয় ইঞ্জিনীয়াৰ সকলে পছন্দ নকৰে। কাৰণ তেওঁলোকে ইঞ্জিনীয়াৰ সকলক দিব নোৱাৰেনেকি? সেই কাৰণে ঠিকা নাপায়। বিহাৰৰ পৰা অহা মানুহেহে দেখোন ঠিকা পায়। অসমীয়া মানুহক যদি এইদৰে সকলো ক্ষেত্ৰতে সকলো সময়তে বঞ্চিত কৰা হয়, তেনেহলে অসমীয়া মানুহ বিলাকে কি কৰিব?

***Shri BHUBANESWAR BARMAN:** অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগৰ যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সেইটো সমৰ্থন কৰি দুষাৰমান কব খুজিছো। গড়কাপ্তানী বিভাগটো ৰাজহুৱা ধনৰ অপচয় বিভাগ বুলি সকলোৱে কয়। সকলোবোৰ কাম অপৰি-কল্পিতভাৱে আৰু অবৈজ্ঞানিকভাৱে কৰা হয় আৰু টকা পয়চা যিমান খৰচ হয় তাৰ চাৰি ভাগৰ এক ভাগ কামত খৰচ হয় আৰু বাকী অংশ কৰ্মচাৰীৰ হয়। মোৰ বন্ধুৱে দাবী কৰিছে যে স্বাধীনতাৰ পিছৰপৰা এই বিভাগৰ কৰ্মচাৰীৰ সম্পত্তিৰ হিচাব লব লাগে। আৰু সেই হিচাপ সদনত দাঙি ধৰিব লাগে। আজি এটা ৰাস্তা কৰিছে, মাজত দলং নাই। হয়তোবা দলং কৰিছে কিন্তু ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। ধনেশ্বৰী ৰাস্তাটো মাণিকপুৰলৈ ২ মাইল কৰি বাকীখিনি নকৰাৰ বাবে অহাযোৱা অসুবিধা হৈছে। টিহু নদীত দলং নোহোৱা বাবে সম্পূৰ্ণ ৰাস্তাটো এনেয়ে পৰি আছে। এইদৰে ৰাজহুৱা ধন খৰচ হৈছে যদিও কামত অহা নাই।

গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ৪ৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীৰ চাকৰিৰ কোনো স্থায়িত্ব নাই। তেওঁ-লোকৰ চাকৰি স্থায়ী কৰাৰ দিহা কৰিব লাগে। তেওঁলোকে দিনে ৩·২৫ পায় কিন্তু জিৰণিৰ কাৰণে কতো ঠাই নাই। গতিকে ৩-৫ মাইল দূৰত জিৰণি ঘৰ কৰিব লাগে। দেওবাৰে ছুটি দিব লাগে আৰু Medical ছুটি দিব লাগে।

***Shri PUSHPADHAR CHALIHA:** অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগৰ কাৰণে যি মঞ্জুৰী বিচাৰিছে সেই সম্পৰ্কে মই কেইটামান পৰামৰ্শ চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব খোজো। প্ৰথম হৈছে এই শিতানত যি টকা দিয়া হয় সেই টকা সময়মতে খৰচ নকৰাৰ বাবে কামবোৰ হৈ নুঠে আৰু শেষত টকা ঘূৰাই দিব লগা হয়। আমি মাত্ৰ ৫ মাহ সময় পাওঁ। মঞ্জুৰী যায় জানুৱাৰী-ফেব্ৰুৱাৰী মাহত আৰু টেণ্ডাৰ লৈ কাম আৰম্ভ কৰে মানে বাৰিষা আৰম্ভ হয়গৈ। গতিকে তাৰ আগতে যাতে হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

*Speech not corrected.

স্বাধীনতাৰ পিচত আমাৰ দেশত যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত বহুত আগবাঢ়িছে। সেইটো স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। কিন্তু অগ্ৰগতিৰ ক্ষেত্ৰত দেখিছো যে পৰিকল্পনা বিলাকৰ সম-বিতৰণ হোৱা নাই। আলি-পদূলীবোৰ মকৰাজালৰ দৰে হৈছে। কিন্তু মোৰ সমষ্টিত যেতিয়া সোমাওঁ তেতিয়া তাহানিখন পাওঁ কথা এটা মনত পৰে যে All roads lead to Rome কিন্তু মোৰ সমষ্টিত All roads to Hell হৈছে। শিৱসাগৰ পাৰ হৈ মোৰ সমষ্টিত সোমালেই কেচা ৰাস্তা, নাজিৰা সমষ্টি পাৰ হৈ মোৰ সমষ্টি সোমালেও সেই কেচা ৰাস্তা। সমগ্ৰ পূৰ সীমান্তটোৰ ৰাস্তাৰ বৰ দৰকাৰ। সিদিনা ৰাজহ মন্ত্ৰী গৈ চাই আহিছে। প্ৰতিৰক্ষাৰ ফালৰ পৰাও বৰ দৰকাৰ। তাত আহোম ৰজাৰ দিনত যিটো লাদৈগড়-কোৱণ আলি সেইটো সকলো ফালৰপৰা বৰ দৰকাৰী। রুদ্ৰসাগৰ তেল-খাটত জুই লাগোতে এই ৰাস্তাইদি গোটেইবোৰ যান-বাহন গৈ ৰাস্তাটো তহিলং কৰিলে। কিবাই আলিটো ১ম পৰিকল্পনাতে ললে। তাৰপৰা চাৰিওফালে মাত্ৰ ৩ মাইল নোহোৱাৰ বাবে ২০ মাইল ঘূৰি কালুগাওঁ লৈ আহিব লাগে। দোপদৰলৈ সেই ২০ মাইল ঘূৰিব লাগে। জাঁজিৰ পৰা দোপদৰলৈ মাত্ৰ ৬ মাইল নোহোৱাৰ কাৰণে ১৯ মাইল ঘূৰিব লাগে।

তাৰপিচত এই ৰাস্তা আমাৰ নিৰাপত্তাৰ ফালৰপৰা অতি আৱশ্যকীয়। আমাৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ কাৰণে চিপাহী পঠিয়াব লগা হৈছিল, তেতিয়া খোদৰ আলিৰে গৈ শিৱসাগৰত ওলাইছে। তেতিয়া ৰাস্তাটো কাটি তহলং কৰিলে। দুই ফুট ৰাস্তা বহি গৈছে। চৰকাৰে আজিলৈ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। এই ৰাস্তাৰ ক্ষতিপূৰণ লৈ হলেও ৰাস্তা পুনৰ নিৰ্ম্মাণ কৰিব লাগে। কিবাই আলি পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ললে—এই ৰাস্তা সম্পূৰ্ণ নোহোৱা কাৰণে ৬০ মাইল ঘূৰি আহিব লাগে। আৰু এটা ৰাস্তা ৬ মাইলৰ ঠাইত ২০ মাইল ঘূৰিব লাগে। তাত মাত্ৰ ৬ মাইল ৰাস্তা সংযোগ কৰিব লাগে। এই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। ভাগ্যবান মানুহ চাই তৃতীয় পৰিকল্পনাত সুবিধা ললে। এতিয়া চৰকাৰে সেই বিলাক চাই চিন্তি যিবিলাক সমষ্টিত একো কাম হোৱা নাই সেই বিলাকত টকা খৰচ কৰিব লাগে।

তাৰ পিচত শিৱসাগৰ মহকুমা যে পৌৰাণিক ঐতিহ্যৰে ভৰপূৰ সেইটো আগৰ পৰাই জনাজাত। তাত Tourist কেন্দ্ৰ কৰিছে আৰু গোটেই ভাৰতৰ সকলো ঠাইৰ মানুহ আহে। এনে এটা কীৰ্ত্তিস্থল ভাৰততে বিৰল। তাৰ বৰপুখুৰীৰ সৌন্দৰ্য্য বঢ়াব লাগে। শিৱসাগৰত এই আচনিটো লবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। বৰ্ত্তমান ব্যয় সংকোচ কৰিবলৈ আমাৰ শিৱসাগৰৰ জাজীৰপৰা মৰাণলৈ ৩ টা Division—৪০ মাইলৰ কাৰণে ৩ টা Division। এইটো চৰকাৰৰ অপব্যয় হৈছে। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে এটা Division কৰি সেই টকাৰে নগৰৰ উন্নয়নৰ কাম কৰিব লাগে।

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER (Minister of State, P.W.D.) Mr. Speaker, Sir, at the outset I must thank the Hon. Members for devoting much of their valuable time discussing about P. W. D. roads and buildings . Not only that...............

Shri SONESWAR BORA: ইংৰাজীৰ বাহিৰে অন্য ভাষাত কলে ভাল হয়।

Mr. SPEAKER: মই আগতেই কৈছোঁ, আমাৰ Rule পৰিবৰ্ত্তন কৰা মেম্বাৰ সকলৰ অধিকাৰ আছে। নহলে শ্ৰীআলটাফ হুছেইন মজুমদাৰক অসমীয়াত কবলৈ জোৰ কৰিব নোৱাৰে।

Shri LAKSHMI PRASAD GOSWAMI (Minister, Agriculture) : সেই ফালৰপৰা অসমীয়াত বক্তৃতা দিলে, এই ফালৰপৰা মাননীয় সদস্য সকলে আপত্তি কৰা শুনা নাই। এই ফালৰপৰা ইংৰাজীত কলেই আপত্তি হয়।

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER: I am glad, Sir, the hon. Members have come up not only with criticism but with quite a number of valuable suggestions which, at least, a large number of them, relate to the demand for improvement of Works of P. W. D. Undoubtedly, Sir, the P. W. D. (R. & B), the organisation as a whole, is a very big one engaged in developmental work involving expenditure of a very large sum of money, and therefore, it is but natural that there might be lapses here and there in the discharge of the duties that the department is called upon to perform. Therefore, the suggestions of the Hon. Members to improve its working will be of great use as guide line to the Department.

(At this stage Mr. Speaker vacates the Chair and Mr. Deputy Speaker occupies it.)

Now the criticisms of the Hon. Members can be broadly divided into two categories—some are general and some are particular. I propose to deal with both these two kinds of criticisms in course of my reply. As regards the general criticisms, as I have stated, one of the suggestions is about the improvement of the standard of work. The P. W. D. is a developmental Department ; its activities are increasing every year and more and more developmental works are entrusted to it. Not only this increase relates to the volume of work, but with the increase in volume the standard and size of the roads and buildings, as well as the loading capacity of the bridges have gone up. This rapidly increasing volume has brought us face to face with a number of difficulties also which have adversely affected the Department in its efforts at speedy execution of work entrusted to it. Some of these difficulties are not unknown to you. The most important of them all is the dearth of resources. As you all know, during the past years quite a good number of roads were selected for taking up by the P. W. D. But unfortunately, the resources in the hands of the Government were not enough and so a limited numbers of roads only had to be taken up. Besides, the question of resources, there is also great dearth of technical personnel and skilled labours. Tools and equipments required for expeditious execution of the works are also not sufficient to cope with the increasing volume of work. This is one aspect of the difficulties faced by the Department in expeditious execution of the P. W. D. works. Then again there is the question of acquisition of lands for road works. The procedure that has to be followed in the matter of land acquisition is both time-consuming and complicated. This is further complicated by objections raised by the people concerned, say in the matter of selection of site for a road. If a certain site is once selected, at once quite a number conflicting and counter proposals are put up from the side of the public interested in it. This automatically causes delay. Then again there is the question of inadequate supply of materials from outside the State due to transport difficulties. In spite of all these difficulties I must say that this Department has made all efforts to discharge the responsibilities entrusted to it expeditiously and efficiently.

Now, Sir, I would like to tell you that every day demands are coming from different parts of the State, from different corners and different Districts that new roads are to be built. Communications play a very important part in a developing State and it is but quite natural that such demands will be there. The Government is of the view that as far as possible communication should be made easier to the people, then and then only there could be all round developmental progress.

Amongst the general criticisms it is stated that works are not completed within time and that the estimated amounts are not spent. It is correct. But there are certain inherent defects. We do not go for spending's sake ; we look that it is really spent for the purpose it is meant for. As regards collection of metal several Hon'ble Members have pointed out that these metals are carried by trucks and left by the roadside. I would like to point out, Sir, that after these metals are placed by the roadside they are boxed and then measured and used. It is not correct to say that it is not measured. If in spite of these checks and measurments if corruption is anywhere and if it is brought to our notice, I can assure you that Government will be very strong in dealing with such cases. Now, as regards late working, it has been pointed out that during the months of February, March and April works are started with more intensity. There is some truth in it. As you know, Sir, budgetary time and procedure are involved in this. The sanctions as usual we get late. I would say that this is no fault of anybody but the existing system. The Hon'ble Finance Minister has suggested some radical changes in the process of budgeting as well as financial control. As regards implementation of projects all the responsibility, it is hinted, should be fixed up on the Officers who are executing. If this is put into operation, I think, the position will improve. Many Hon'ble Members rightly devoted their time to Muster-roll labourers. The case of the Muster-roll labourers, I can tell the Hon'ble Members, is getting the best attention of the Government. It is alleged that the labourers are not given work throughout the year and that from time to time they are retrenched. It is correct. These labourers are engaged on the basis of work. So it will not be possible, as a matter of fact, to keep them engaged throughout the whole year. As regards Muster-roll labourers who are working for a long time, their question is being examined by a Committee of three men to see how their cases could be placed on a better footing, and that committee is collecting *data* and other matters. When the Government will get the reports of the Committee they will give due consideration to it and moreover human element is involved in it.

As regards the Sramik Bahini, many of the Hon'ble Members have rightly commented on it. The Sramik Bahini Act came into effect in the year 1959, and, according to that Act the appropriate authority can give work up to the extent of Rs.40,000 without calling for tenders. The whole idea of bringing the Sramik Bahini Act was to give the work to the labourers eliminating the contractors as far as possible . As a matter of fact a large number of Sramik Bahinis came into existence and were engaged in different works. I should also point out in all fairness that some undesirable elements have also crept in. This is also drawing the attention of the Government. Without going into the details I would say that this has deprived the real labourers. Some

of these undesirable elements have fictitiously got themselves registered as labourers. These cases are receiving the attention of the Government who are going to see how these things can be done away with so that the real labourers get the benefit. Some suggestions have been made that not enough work is given to the Sramik Bahinies. As a matter of fact, I find from the records that there are 3673 Sramik Bahinies in the whole State, and during the year 1963-64 these Sramik Bahinies were given work roughly to the tune of about a crore. Similarly in the next year, *i. e.*, in the year 1964-65 they were given work to the tune of Rs. 64 lakhs and odd; in the year 1965-66 up to June they have been given work to the tune of about Rs.63,00,000. So it will be found that the criticisms that these Sramik Bahinies are not given work is not correct. Of course, there remains room and scope for improving the Sramik Bahinies. We feel that if this Organisation is improved upon then the labourers will really get more benefit a d directly they will have the work from the Government.

It has been alleged that contractors are relations of M. L. A.'s and Ministers. Sir, I beg to point out to you that the contracts are not given on the basis of relationship with anybody; contracts are given on the basis of tenders, and if somebody happens to be a relation of of some M. L. A. or Minister that does not debar him from g tting contract. The rate given in the tender and the capacity to execute the work are the criteria which are looked into before distributing a contract. It is also stated that rich people are given contracts. It may be that some rich people are getting contracts. The law as it stands does not debar the rich from registering as contractors. Shri Rothindra Nath Sen said that the big projects require finance. I am thankful to the Hon'ble Member for reminding me that the question of finance is also there to execute big projects.

A particular reference has been made to the lateral road. The alignment of lateral road from Barrely to Amingaon, within Assam starts from the left bank of Sonkosh River and ends on the right bank of Aie river. It is about 60 miles in length. It touches Harafuta, Gossaigaon, Kachugaon, Sarfanguri, Rampabil, Patgaon Garubhasa, Sidli and Chapaguri with diversion where necessary. It follows the old N. T. road from Chapaguri to Kachugaon mostly. The lateral road then merges with N. H. 31. from right bank of Aie to Jhalukbari junction *via* Bijni, Sarbhog, Barpeta Road, Howli, Pathsala, Nalbari, Rangia, Baihata-Charali and Brahmaputra Bridge. The alignment of the Road from the left bank of Sonkhosh to right bank of Aie, has been fixed as approved by the Director General of Roads, Government of India, Ministry of Transport.

Now, in these matters the Government of India has got a say and it is being financed by the Government of India.

As regards the National Highway, as you know, Sir, it is being done at the cost of the Government of India. It has been stated that the width of the National Highway is not enough. Sir, the formation of the National Highway is 38 ft. wide and hard crust is 23 ft. and this

a policy that the roads which are recommended by the Mahkuma Parrishad as well as the member of this House for his own constituency, will be sent to the Road Communication Board for consideration. I want to know whether that procedure is still followed ?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDAR: Sir, roads are generally selected constituency-wise. Whether a particular road of a particula constituency is to be taken up, it is up to the Road Communiction Boara to decide. The Road Communication Board decides which road will be taken up or which road will be given priority.

Shri HIRALAL PATWARY: Sir, the reply given by the honourable Minister is not clear to me.

Mr. SPEAKER: It will be clarified by the Minister when he will finish his speech.

Shri HIRALAL PATWARY: Sir, I want to know whether the previous procedure will be followed in case of roads during the Fourth Five Year Plan also ?

Shri GIASUDDIN AHMED: Sir, we want to know whether the roads recommended by the local member for his constituency will be considered by the Road Communication Board ?

Mr. SPEAKER: Minister will give reply after his speech.

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER: Sir, regarding earth-work, I would like to say that the rate of earth work is Rs.109 per 100 cum of Rs.1.09 per cum . This rate is reasonable. The schedule is prepared every year on the basis of analysis and the rate at which works are executed. Earth work tenders are called for early in the working season. There are already instructions that earthwork tenders should be closed before the rains start except in special cases. Incomplete works of Third Five Year Plan will be done in the Fourth Five-Year Plan as far as funds permit. Attempts will be made to get the approval of the Road Communication Board for taking up the missing links.

Regarding land compens: tion payment in the District of Kamrup the payments are made by the Revenue Department. Remarks made by the Estimates Committee are being dealt by the Revenue Department. As far as this Department is concerned, appropriate action will be taken for early payment.

As regards inclusion of new roads, I have already said that inclusion of new roads under 4th Five-Year Plan depends upon the recommendation of the Assam Road Communication Board.

R. C. C. bridges which were constructed on N. T. Road before were to carry 12 ton Road Rollers only. Now, the road has been

of these undesirable elements have fictitiously got themselves registered as labourers. These cases are receiving the attention of the Government who are going to see how these things can be done away with so that the real labourers get the benefit. Some suggestions have been made that not enough work is given to the Sramik Bahinies. As a matter of fact, I find from the records that there are 3673 Sramik Bahinies in the whole State, and during the year 1963-64 these Sramik Bahinies were given work roughly to the tune of about a crore. Similarly in the next year, *i. e.*, in the year 1964-65 they were given work to the tune of Rs. 64 lakhs and odd; in the year 1965-66 up to June they have been given work to the tune of about Rs.63,00,000. So it will be found that the criticisms that these Sramik Bahinies are not given work is not correct. Of course, there remains room and scope for improving the Sramik Bahinies. We feel that if this Organisation is improved upon then the labourers will really get more benefit a d directly they will have the work from the Government.

It has been alleged that contractors are relations of M. L. A.'s and Ministers. Sir, I beg to point out to you that the contracts are not given on the basis of relationship with anybody; contracts are given on the basis of tenders, and if somebody happens to be a relation of of some M. L. A. or Minister that does not debar him from g tting contract. The rate given in the tender and the capacity to execute the work are the criteria which are looked into before distributing a contract. It is also stated that rich people are given contracts. It may be that some rich people are getting contracts. The law as it stands does not debar the rich from registering as contractors. Shri Rothindra Nath Sen said that the big projects require finance. I am thankful to the Hon'ble Member for reminding me that the question of finance is also there to execute big projects.

A particular reference has been made to the lateral road. The alignment of lateral road from Barrely to Amingaon, within Assam starts from the left bank of Sonkosh River and ends on the right bank of Aie river. It is about 60 miles in length. It touches Harafuta, Gossaigaon, Kachugaon, Sarfanguri, Rampabil, Patgaon Garubhasa, Sidli and Chapaguri with diversion where necessary. It follows the old N. T. road from Chapaguri to Kachugaon mostly. The lateral road then merges with N. H. 31. from right bank of Aie to Jhalukbari junction *via* Bijni, Sarbhog, Barpeta Road, Howli, Pathsala, Nalbari, Rangia, Baihata-Charali and Brahmaputra Bridge. The alignment of the Road from the left bank of Sonkhosh to right bank of Aie, has been fixed as approved by the Director General of Roads, Government of India, Ministry of Transport.

Now, in these matters the Government of India has got a say and it is being financed by the Government of India.

As regards the National Highway, as you know, Sir, it is being done at the cost of the Government of India. It has been stated that the width of the National Highway is not enough. Sir, the formation of the National Highway is 38 ft. wide and hard crust is 23 ft. and this

a policy that the roads which are recommended by the Mahkuma Parrishad as well as the member of this House for his own constituency, will be sent to the Road Communication Board for consideration. I want to know whether that procedure is still followed ?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDAR: Sir, roads are generally selected constituency-wise. Whether a particular road of a particula constituency is to be taken up, it is up to the Road Communiction Boara to decide. The Road Communication Board decides which road will be taken up or which road will be given priority.

Shri HIRALAL PATWARY: Sir, the reply given by the honourable Minister is not clear to me.

Mr. SPEAKER: It will be clarified by the Minister when he will finish his speech.

Shri HIRALAL PATWARY: Sir, I want to know whether the previous procedure will be followed in case of roads during the Fourth Five Year Plan also ?

Shri GIASUDDIN AHMED: Sir, we want to know whether the roads recommended by the local member for his constituency will be considered by the Road Communication Board ?

Mr. SPEAKER: Minister will give reply after his speech.

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER: Sir, regarding earth-work, I would like to say that the rate of earth work is Rs.109 per 100 cum of Rs.1.09 per cum . This rate is reasonable. The schedule is prepared every year on the basis of analysis and the rate at which works are executed. Earth work tenders are called for early in the working season. There are already instructions that earthwork tenders should be closed before the rains start except in special cases. Incomplete works of Third Five Year Plan will be done in the Fourth Five-Year Plan as far as funds permit. Attempts will be made to get the approval of the Road Communication Board for taking up the missing links.

Regarding land compensation payment in the District of Kamrup the payments are made by the Revenue Department. Remarks made by the Estimates Committee are being dealt by the Revenue Department. As far as this Department is concerned, appropriate action will be taken for early payment.

As regards inclusion of new roads, I have already said that inclusion of new roads under 4th Five-Year Plan depends upon the recommendation of the Assam Road Communication Board.

R. C. C. bridges which were constructed on N. T. Road before were to carry 12 ton Road Rollers only. Now, the road has been

improved as National Highways and the bridges are to take 70 ton tank as per standard laid down. Obviously, the old bridges had to be dismantled.

It has been pointed out that one culvert in Nalbari By-pass was damaged. The flood in 1966 of Pagaldia river was unprecedented and made breaches in the E. &. D. bunds. These culverts were built to drain out local rain water only and not the rush of river water due to breaches in E. &. D. Bund. The heavy rush of water scoured the bed of the culvert. So the damage is not due to defect in making plans by the engineers.

Regarding the accident that took place in the sub-way of Matanga bridge, this has been replied in a question. Drivers are generally expected to go cautiously to negotiate the sub-way when they are carrying heavy load. Other vehicles including heavy loads are passing all right.

Now, Sir, as I have already said, this Department had made considerable headway in providing roads and communication to the State of Assam. I may be permitted to mention here that at the time of Independence Assam had only 2610 miles of motorable roads including 739 miles of National Highways. On the total mileage of 2610, 2040 miles were in the Plain Districts and 570 miles in Hills. but at present we have 11433 miles of roads in Hills and Plains (8699 miles in Plains and 2734 miles in Hills) including 851 miles of National Highways (706 miles in Plains and 145 miles in Hills). Over and above this, some more road mileage are expected to be completed shortly and opened to traffic.

Now, I am going to give a comparative statement of development of roads since 1947-48:—

Regarding Metalled Roads in 1947-48, it was 9,97 miles only and in 1957-58 it went up to 1,359 miles and in 1965-66 it went further up to 2,371 miles.

As regards Gravelled Roads—it was 1,620 miles in 1947-48, but it went up to 3,882 miles in 1957-58 and it was 7,308 miles in 1965-66 which is more than double of 1957-58 figures.

Regarding Kutcha Roads, it was 1,283 miles in 1947-48, and it went up to 1,892 miles during 1957-58 and in 1965-66 it went up to 3,159 miles.

Now, Sir, you will agree with me that the progress of roads and communications if not remarkable certainly considerable progress has been done for which our officers who worked very hard should be credited. We could not provide for them better facilities, we could not provide them accommodation, vehicle and telephones. Even some Executive Engineers are going without a telephone. These are the circumstances under which our officers had to work. As regards the present position, Sir, in the ensuing Five Year Plan, the total amount for the whole outlay is Rs.930 lakhs for plain Districts out of that a sum of Rs.160 lakhs is to be spent for 1967-68. Some of the members pointed out that many

DEMAND No. 49.

"57—Road and Water Transport Schemes—A—Road Transport-I-Working Expenses".

Mr. SPEAKER: Grant No.49, Mr. Choudhury.

Shri PRABIN KUMAR CHAUDHURY (Minister of State Transport): Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, to move that a sum of Rs.1,49,14,700 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.1,98,86,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1968 for the Administration of the Head—"57—Road and Water Tranport Schemes—A—Road Transport-I-Working Expenses".

Mr. SPEAKER: Motion moved: There is a cut Motion. Are you going to move ?

(*Voice*—Yes, Sir).

Shri SAILEN MEDHI: Mr. Speaker, Sir, I beg to move that the total provision of Rs.1,98,86,300 under grant No.49, Major Head—57—Road and Water Transport Schemes—A—Road Transport-I-Working Expenses" at pages 375-385 of the Budget be reduced to Re.1 *i.e.*, the amount of the whole grant of Rs.1,98,86,300 do stand reduced to Re.1.

Mr. SPEAKER: Cut Motion moved.

Shri SAILEN MEDHI: Mr. Speaker, Sir, in moving this Cut Motion under Grant No.49 (Road and Water Transport Schemes—A—Road Transport-I- Working Expenses) I beg to state before this House that the amount which has been allotted for this Head are to be curtailed as because the Government in repsect of Water Transport Development in the State has done nothing uptill now. Sir, there was a scheme for construction of an Inland Water Port at Pandu but no constructive work has been done. Likewise, nothing has been done as regards water transport of the State in so far as river navigation is concerned. A scheme was sponsored by the Ganga-Brahmaputra Water Transport Board and financed by the Central Government to make feasible the water transport system of the State. The Central Government has entrusted the whole work to the State for its execution and since the 1959 to 1960 Assam Government undertook the work but up till now no satisfactory progress has been made in this regard. So far as the water transport system is concerned, previously there was a steam navigation company, known as R. S. N. and I. G. N. Company. It was a foreign Company. Afterwards, the Central Government has taken up that company and from that a situation has arisen that the whole water Transport Corporation is in a state of......

(*Voice*—It is not included under this Grant).

Sir, previously there was a link or water transport system which was running from Calcutta to Dibrugarh through the river Brahmaputra. But in the wake of war with Pakistan that system was broken and up till now Government has not been doing anything to revive that system

improved as National Highways and the bridges are to take 70 ton tank as per standard laid down. Obviously, the old bridges had to be dismantled.

It has been pointed out that one culvert in Nalbari By-pass was damaged. The flood in 1966 of Pagaldia river was unprecedented and made breaches in the E. &. D. bunds. These culverts were built to drain out local rain water only and not the rush of river water due to breaches in E. &. D. Bund. The heavy rush of water scoured the bed of the culvert. So the damage is not due to defect in making plans by the engineers.

Regarding the accident that took place in the sub-way of Matanga bridge, this has been replied in a question. Drivers are generally expected to go cautiously to negotiate the sub-way when they are carrying heavy load. Other vehicles including heavy loads are passing all right.

Now, Sir, as I have already said, this Department had made considerable headway in providing roads and communication to the State of Assam. I may be permitted to mention here that at the time of Independence Assam had only 2610 miles of motorable roads including 739 miles of National Highways. On the total mileage of 2610, 2040 miles were in the Plain Districts and 570 miles in Hills. but at present we have 11433 miles of roads in Hills and Plains (8699 miles in Plains and 2734 miles in Hills) including 851 miles of National Highways (706 miles in Plains and 145 miles in Hills). Over and above this, some more road mileage are expected to be completed shortly and opened to traffic.

Now, I am going to give a comparative statement of development of roads since 1947-48:—

Regarding Metalled Roads in 1947-48, it was 9,97 miles only and in 1957-58 it went up to 1,359 miles and in 1965-66 it went further up to 2,371 miles.

As regards Gravelled Roads—it was 1,620 miles in 1947-48, but it went up to 3,882 miles in 1957-58 and it was 7,308 miles in 1965-66 which is more than double of 1957-58 figures.

Regarding Kutcha Roads, it was 1,283 miles in 1947-48, and it went up to 1,892 miles during 1957-58 and in 1965-66 it went up to 3,159 miles.

Now, Sir, you will agree with me that the progress of roads and communications if not remarkable certainly considerable progress has been done for which our officers who worked very hard should be credited. We could not provide for them better facilities, we could not provide them accommodation, vehicle and telephones. Even some Executive Engineers are going without a telephone. These are the circumstances under which our officers had to work. As regards the present position, Sir, in the ensuing Five Year Plan, the total amount for the whole outlay is Rs.930 lakhs for plain Districts out of that a sum of Rs.160 lakhs is to be spent for 1967-68. Some of the members pointed out that many

DEMAND No. 49.

"57—Road and Water Transport Schemes—A—Road Transport-I-Working Expenses".

Mr. SPEAKER: Grant No.49, Mr. Choudhury.

Shri PRABIN KUMAR CHAUDHURY (Minister of State Transport): Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, to move that a sum of Rs.1,49,14,700 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.1,98,86,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1968 for the Administration of the Head—"57—Road and Water Tranport Schemes—A—Road Transport-I-Working Expenses".

Mr. SPEAKER: Motion moved: There is a cut Motion. Are you going to move ?

(*Voice*—Yes, Sir).

Shri SAILEN MEDHI: Mr. Speaker, Sir, I beg to move that the total provision of Rs.1,98,86,300 under grant No.49, Major Head—57—Road and Water Transport Schemes—A—Road Transport-I-Working Expenses" at pages 375-385 of the Budget be reduced to Re.1 *i.e.*, the amount of the whole grant of Rs.1,98,86,300 do stand reduced to Re.1.

Mr. SPEAKER: Cut Motion moved.

Shri SAILEN MEDHI: Mr. Speaker, Sir, in moving this Cut Motion under Grant No.49 (Road and Water Transport Schemes—A—Road Transport-I- Working Expenses) I beg to state before this House that the amount which has been allotted for this Head are to be curtailed as because the Government in repsect of Water Transport Development in the State has done nothing uptill now. Sir, there was a scheme for construction of an Inland Water Port at Pandu but no constructive work has been done. Likewise, nothing has been done as regards water transport of the State in so far as river navigation is concerned. A scheme was sponsored by the Ganga-Brahmaputra Water Transport Board and financed by the Central Government to make feasible the water transport system of the State. The Central Government has entrusted the whole work to the State for its execution and since the 1959 to 1960 Assam Government undertook the work but up till now no satisfactory progress has been made in this regard. So far as the water transport system is concerned, previously there was a steam navigation company, known as R. S. N. and I. G. N. Company. It was a foreign Company. Afterwards, the Central Government has taken up that company and from that a situation has arisen that the whole water Transport Corporation is in a state of......

(*Voice*—It is not included under this Grant).

Sir, previously there was a link or water transport system which was running from Calcutta to Dibrugarh through the river Brahmaputra. But in the wake of war with Pakistan that system was broken and up till now Government has not been doing anything to revive that system

again. Government has not taken any step to utilise its present resources to make it feasible. I will point out that Government has taken some development schemes in Mizo Hills and development schemes in some other parts of Assam. In Mizo Hills a development scheme has been taken and for that development scheme Government has spent nearly Rs.4,50,000 and has proposed to spend Rs. 4,50,000 for which no specific survey report has yet been received. Mention may be made of the schemes for navigation in the river Dholeswari, Katkhal, Koloding etc., etc.

Sir, in my budget speech I have mentioned the fate of our transport buses and how the Government is wasting public money by creating the State Transport Department. I would like the Minister of State in-charge of Transport to know that there is a system in Transport Department that when a chasis comes from a shop and it reaches Assam then there is a necessity of building a body on this chasis. There is a system of pay-load which means the chasis which can bear a certain weight that weight must be certified and on that basis its tyres, its engine will perform properly. It is a very technical subject but for that pay-load it is necessary for the Government also that if we build body of the buses big enough to carry more passengers then we shall have to build the buses with substance that may be lighter than iron and iron roads..............

Mr. SPEAKER: Mr. Medhi, you will please resume your speech tomorrow.

Report of the Business Advisory Committee

Mr. SPEAKER: I called a meeting of the Business Advisory Committee today at 12-30 P. M. to consider about the sitting of the House on Saturday, the 1st July 1967 and of prorogation of the House on Thursday, the 6th July 1967 *i.e.*, one day earlier than the Schedule time.

In view of Chief Minister's statement in the House today that as many as 31 hon. Members from both sides will have to leave in the morning of 7th July 1967 for New Delhi for a discussion in connection with the re-organisation of Assam, the Business Advisory Committee decided that the current Budget Session of the Assembly should be prorogued on Thursday, the 6th July 1967 at 1-30 P. M. or as soon as the business listed for that day is over, whichever is earlier.

The Business Advisory Committee further decided that on the 30th June 1967 the House should sit extra hours from 2-30 P. M. to 5-30 P. M. and on 3rd, 4th and 5th July 1967 the House should sit each day upto 5-30 P.M. On Friday, the 30th June 1967 some new items of business received in the meantime have to be accommodated *viz.*, (1) Introduction of Societies Registration (Assam Amendment Bill 1967) and (2) laying of Annual Financial Statement of the Assam State Electricity Board for 1967-68.

The Committee further decided that on 3rd, 4th and 5th July 1967 the House should take up Private Members' Business everyday from 3 P. M. to 5-30 P. M. even if Government Business for each of these days be not over.

I hope this has the approval of the House.

(*Voices*—yes, yes.)

Privilege Motion

Allegations against the Minister, Agriculture, made by Shri Dulal Chandra Barua M. L. A.

Mr. SPEAKER: Now the House will take up yesterday's matter—the Privilege Motion against the Hon. Member Shri Dulal Chandra Barua. Mr. Bhuyan.

Shri JADUNATH BHUYAN: Mr. Speaker, Sir, in accordance to my notice, I now read out the following complaint. Sir, on 15th June 1967 in course of Voting on Demands the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua made a grave and seriou allegation against the hon. Minister of Agriculture Shri Lakshmi Prasad Goswami on the floor of the House that the said Minister had taken illegal gratification of Rs.30,000 from M/S Rallis, India Ltd. stationed at Gauhati. At the time of making the said allegation the hon. Speaker by way of caution pointed out that whether the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua was speaking with full responsibility. The hon. Member Shri Dulal Chandra Barua asserted that he was speaking with full responsibility. The hon. Minister of Agriculture, Shri Lakshmi Prasad Goswami by way of personal explanation emphatically repudiated the said allegation of the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua and he categorically stated that the allegation was baseless and false. Even after the hon. Minister of Agriculture had clarified the position and denied the allegation the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua stuck to his allegation as true and repeated the same with full responsibility to substantiate. The hon. Minister of Agriculture Shri Lakshmi Prasad Goswami, challenged the hon. Member to prove the allegation. The hon. Member Shri Dulal Chandra Barua went on repeating the charges. The hon. Speaker again cautioned the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua and was pleased to observe that the hon. Minister of Agriculture had explained the whole position and he had stated that the allegation was not true and that he had taken no money and gave no such order. Even after that the Hon. Member Shri Dulal Chandra Barua insisted. The hon. Member Shri Dulal Chandra Barua repeatedly asserted that he made the statement with full responsibility and he had taken the full responsibility and he asked the hon. Chief Minister to go into the details and make a statement in the matter to the House. The hon. Chief Minister observed that when the hon. Minister of Agriculture had refuted the allegation and the hon. Member had taken the full responsibility of the allegation, he thought the best course will be for the hon. Speaker to investigate into it and he put forward a suggestion for an enquiry by the hon. Speaker. The House including Shri Gaurisankar Bhattacharyya of United Left Front Party to which the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua belongs agreed to the suggestion for an enquiry by the hon. Speaker. Even at that stage again the hon. Speaker was pleased to point out the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua that if the allegation was found to be untrue, it would be a matter of privilege and the consequence would have to be faced by the hon. Member Shri Dulal Chandra Barua and asked the hon. Member whether he would take the full responsibility ? The hon. Member Shri Dulal Chandra Barua again

asserted that he would take the full responsibility and he would stand by what he said.

The hon. Speaker was pleased to hold the enquiry after giving sufficient time and full opportunity to Hon. Member Shri Dulal Chandra Barua.

The hon. Speaker has in his long and learned findings held unequivocally and categorically that the allegations are false and baseless. His finding is in possession of the House now. It has further been revealed from the findings that hon. Member Shri Dulal Chandra Barua did not rest only in making false and baseless allegation but he produced a tape record, which he knew to be false.

From your findings, Sir, it has now been fully established that Shri Dulal Chandra Barua taking advantage of his privileged position as hon. Member of the House has misused his right and has gone out of his way to malign the hon. Member who is also a Minister falsely and maliciously with deliberate motive to lower him (Minister) in the estimation of the people and as such has been guilty of gross breach of privilege against the Minister Shri Lakshmi Prasad Goswami who is also a Member of this august House and also against the House.

Hon. Member Shri Dulal Chandra Barua has committed the following breach of privileges:

(1) Made a false and baseless statement against a Member of the House, who is also a Minister knowing it to be false and baseless.

(2) A series of insinuation against a Member.

(3) Tried to mislead the House.

(4) Interrupted in the due discharges of the duty of the House by giving false and baseless information.

(5) Tried to create evidence by bringing a tape record which is false and fabricated.

The breach of privilege has been committed both against the Member individually and against the House also.

The findings are conclusive and have established breach of privilege beyond all reasonable doubts.

With these observations, I beg to submit, Sir, that the matter may kindly be taken up under Rule 162 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Assam Legislative Assembly and order taking up of the matter into consideration forthwith.

Sir, I do not want to speak anything more because it will embitter the House more.

Mr. SPEAKER: Rule 162 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly states "If the Speaker holds the matter proposed to be discussed in order, he shall refer it to the Committee of Privileges for report within a period to be specified, unless he is of opinion that the matter is such as may be disposed of by the House without reference to the Committee, in which case the member making the complaint shall make a motion that the matter be taken into consideration forthwith or at some future time".

Now, whether it is in order or not about it I will give my decision tomorrow. But in the meantime it will be necessary for the House to know also that Shri Dulal Chandra Barua has today written me a letter, which is as follows:—

"Mr. Speaker, Sir,

"Apropos my allegation against the Minister, Agriculture, which was disproved and my statement in the House yesterday in this connection, I beg further to add that I express my sincere regret and unconditional apology to the honourable Minister, to you and to the Honourable House.

Sd./- D. C. Barua.
28-6-67."

I hope the House will in the meantime consider this letter given by him.

Calling Attention to a Matter of urgent Public importance—Exhibition of Government Films in a Wedding

Mr. SPEAKER: There is a calling attention notice in the name of Shri Bhadra Kanta Gogoi.

Shri BHADRA KANTA GOGOI: Mr. Speaker, Sir, I beg to all the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news-item published in the *Natun Assamia* dated 8th June 1967 regarding exhibition of Government films in a wedding.

মহোদয়, চৰকাৰী গাড়ী এখন মানুহৰ বিয়া ঘৰত আমি কেতিয়াও দেখা নাই। চৰকাৰী Power Motor বিয়া ঘৰত কেনেকৈ চলিব পালে সেইটোলৈ মই Calling attention notice ত দিছো।

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA** (Chief Minister): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কাগজত যিটো সংবাদ ওলাইছে, সেইটো অনুসন্ধান কৰি সত্য বুলি পোৱা গৈছে। দেখা যায় যে, আমগুৰি-তিতাবৰ উন্নয়ন ব্লকৰ অন্তৰ্গত এজন আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সদস্য—তেখেতৰ নাম শ্ৰীকামাখ্যা জাগাদিয়া—তেখেতৰ ঘৰত এখন বিয়া হৈছিল। সেই বিয়াত সেই ব্লকৰ যিটো 'প্ৰজেক্টাৰ' আছে তাৰ দ্বাৰাই চিনেমা দেখুৱাবলৈ অনুৰোধ

---

* Speech not corrected.

কয়াত সেই ব্লকৰ "চচিয়েল অৰগেনাইজেছন অফিচাৰ" জনে, বিয়া ঘৰত যত বহু লোকৰ সমাগম হৈছিল, তাত টেগ এই ছবিকেখন দেখুৱায়। এই ছবিবিলাক টাইচুং খেতি সম্পৰ্কীয়। কেনেকৈ এই খেতি কৰে আৰু কৰিব লাগে। যাই হওক, এই বিষয়া জনৰ উদ্দেশ্য ভাল থাকিলেও এনেকৈ একোজন প্ৰাইভেট লোকৰ ঘৰত চৰকাৰী বা ব্লকৰ চিনেমা দেখুৱাবলৈ যোৱাটো উচিত হোৱা নাই। এই বিষয়ত বিষয়া জনৰ কৈফিয়ত তলব কৰা হৈছে আৰু যাতে ভৱিষ্যতে এনেকুৱা নকৰে তাৰ কাৰণে সতৰ্ক কৰি দিয়া হব।

*Shri **GAURISANKAR BHATTACHAYYA**: আজি কালি ওপোৰা নতুন নতুন ধৰণৰ খেতি বিলাকৰ বিষয়ে ৰাইজক দেখুৱাব পাৰিলে ভালেই। এই বিলাক প্ৰণালী পদ্ধতি যিমানেই মানুহে চায়, সিমানেই ভাল। আজি কালি কংগ্ৰেছে মিটিং পাতিলে, মানুহ নাহে। সেই কাৰণে বিয়াই-সবাহে যতে মানুহৰ সমাগম হয় তাতে দেখুৱাব পাৰিলে বেয়া নহয়। অৱশ্যে এইটো অকল এজন বা দুজনৰ কাৰণে হব নালাগে। এই বিলাকৰ পৰা মানুহে দেখি-শুনি শিকিব। এই ব্যৱস্থাটো বেয়া নহয়।

*Shri **BIMALA PRASAD CHALIHA**: যিমান সৰলভাৱে মাননীয় সদস্যই ভাবিছে সিমান সৰলভাৱে জগতখনে ভাবিলে, বহুতো সুবিধা হলহেতেন। ইয়াত কথা হৈছে, এখৰত দেখুৱাই অন্য এখৰত দেখুৱাব নোৱাৰিলে বহুতো কথা আহিব। ইয়াত কংগ্ৰেছৰ মিটিঙৰ কথা নাহে। কৃষি সম্পৰ্কীয় বা ইয়াৰ উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় কথা বিলাক অকল কংগ্ৰেছৰেই নহয়, সকলো দলৰেই। সকলো ৰাজনৈতিক দলেই ইয়াত উৎসাহ উদ্দীপনা দিব লাগে।

Shri **BHADRA KANTA GOGOI**: যি ঘৰ মানুহক এই চিনেমা দেখুওৱা হৈছিল, তাত ইলেক্ট্ৰিচিটি আছিল নে নাই, চৰকাৰে জানেনে?

*Shri **BIMALA PRASAD CHALIHA**: Generatorটো আছিল মানুহ ঘৰৰ। ইয়াত কেৱল চাৰিখন Documentary Film আৰু প্ৰজেক্টাৰটো দিয়া হৈছিল।

Adjournment

The Assembly then adjourned till 10 A. M on Thursday, the 29th June 1967.

SHILLONG: P. D. BARUA,

The 20th March 1970 *For Secretary, Legislative Assembly, Assam.*

* Speech not corrected.

AGP. (Gau.)—LA. 251/68—1,300+24—9-4-70.